

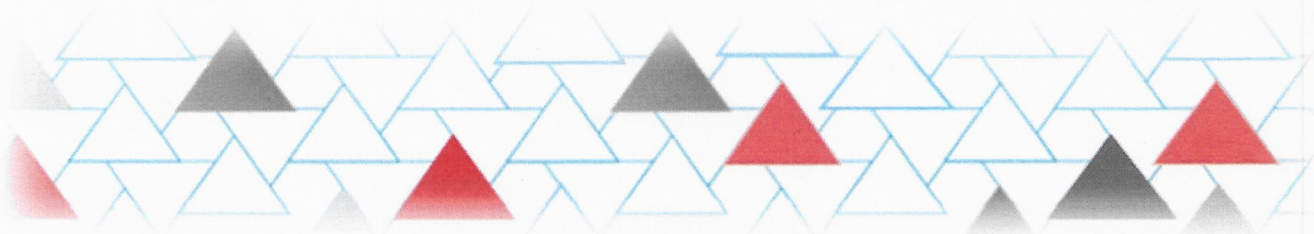
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE „OPĆA BOLNICA KONJIC“

2019.

Broj: 01-02-08-14-3-2244-7/19

Sarajevo, septembar 2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	11
6.1.2	Rashodi	13
6.1.2.1	Poslovni rashodi	14
6.1.3	Finansijski rezultat.....	18
6.2	BILANS STANJA.....	18
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	18
6.2.2	Tekuća sredstva	20
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	20
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	20
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	20
6.2.3	Gubitak iznad visine kapitala	21
6.2.4	Kapital.....	22
6.2.5	Dugoročna rezervisanja.....	22
6.2.6	Obaveze.....	23
6.2.6.1	Kratkoročne obaveze	23
6.2.6.2	Druge obaveze	24
6.2.6.3	Pasivna vremenska razgraničenja	24
6.2.7	Popis sredstava i obaveza.....	24
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	26
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	26
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	26
7.	JAVNE NABAVKE	26
8.	SUDSKI SPOROVI.....	28
9.	REALIZACIJA KREDITNIH SREDSTAVA IZ SAUDIJSKOG FONDA ZA RAZVOJ.....	29
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	30
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	32
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine.....	34
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (direktna metoda)	35
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine.....	36

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove „Opća bolnica Konjic“ (u daljem tekstu: Bolnica)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Gubitak u poslovanju za 2019. godinu iskazan je u iznosu od 1.436.206 KM, dok akumulirani gubitak na datum bilansa iznosi 8.602.782 KM, što je rezultiralo gubitkom iznad visine kapitala u iznosu od 3.929.234 KM. Obaveze na 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 12.910.953 KM, od čega su obaveze po osnovu neizmirenih poreza i doprinosa za primanja zaposlenih iznosile 10.563.533 KM. Navedeno ukazuje na postojanje neizvjesnosti, koja može uzrokovati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Uprava nije procijenila i objavila u Bilješkama uz finansijske izvještaje ove informacije u skladu s MRS-om 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (tačke 6.2.3 i 6.5 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Upravni odbor i osnivač (Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona) nisu poduzimali aktivnosti na pokriću gubitka. Ističemo da je odredbama člana 41. Zakona o ustanovama definisano da osnivač supsidijarno odgovara za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Istim članom definisano je da, kada je osnivač odgovoran za obaveze ustanove, dužan je pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Dužnost osnivača da pokrije gubitak definisana je i članom VII Odluke o osnivanju javne ustanove „Opća bolnica Konjic“.**

Skrećemo pažnju i na to da ugovor između Bolnice i osnivača (koji bi trebao regulisati rješavanje gubitka, u skladu sa tačkom VII Odluke o osnivanju), nikada nije zaključen. Na 31. 12. 2019. godine iskazan je akumulirani gubitak u iznosu od 8.602.782 KM, koji prelazi visinu iskazanog kapitala za 3.929.234 KM (gubitak iznad visine kapitala) (tačka 6.2.3 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Bolnice je odgovorno za izradu i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;

- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove „Opća bolnica Konjic“ za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2019. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Na osnovu Ugovora o sufinansiranju, zaključenog s Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne zaštite Hercegovačko-neretvanskog kantona, Bolnici su doznačena sredstva u iznosu od 800.250 KM. Bolnica nije namjenski utrošila doznačena sredstva za kapitalne investicije, što nije u skladu s potpisanim Ugovorom i članom 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju (tačka 6.1.1.1 Izvještaja);**
2. **Prilikom obračuna i isplate plaća ne primjenjuje se dosljedno Pravilnik o radu Bolnice u dijelu koji se odnosi na obračun pripravnosti ljekara, noćni rad i plaću direktorice (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
3. **Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa vanjskim saradnicima za obavljanje redovnih, sistematizovanih poslova vezanih za pružanje zdravstvenih usluga, koji se vrše tokom cijele godine, u iznosu od 93.709 KM, što nije u skladu s odredbama Zakona o radu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**

4. Bolnica nije redovno uplaćivala pripadajuće poreze i doprinose na plaću zaposlenih, tako da iskazane obaveze po ovom osnovu na 31. 12. 2019. godine iznose 10.563.533 KM, od čega se na neizmirene obaveze 2019. godine odnosi 1.075.800 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima (tačka 6.2.6.1 Izvještaja);
5. Provedenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja i obaveza, te nije izvršeno njihovo usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.7 Izvještaja);
6. Plan javnih nabavki nije u potpunosti sačinjen u skladu s članovima 15. i 18. Zakona o javnim nabavkama u dijelu procjene vrijednosti svih nabavki. Osim toga, postupci javnih nabavki nisu u svim slučajevima provedeni u skladu s procedurama koje su propisane Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Bolnice odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 24. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju;
 - Zakon o ustanovama;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Finansijski plan Javne ustanove „Opća bolnica Konjic“ za 2019. godinu;
 - Statut JU „Opća bolnica Konjic“;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i zaposlenika iz djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Hercegovačko-neretvanskog kantona;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na području Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Bolnicu je osnovala je Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština HNK) Odlukom o osnivanju iz 2014. godine. Ustanova je nastala podjelom JU „Opšta bolnica Konjic“ na Bolnicu i JU Dom zdravlja Konjic (u daljem tekstu: Dom zdravlja). Općinsko vijeće Konjic preuzelo je osnivačka prava i obaveze nad Domom zdravlja Konjic. Diobeni bilans između dvije novonastale ustanove izvršen je tek 2016. godine, nakon čega je iz sudskog registra izbrisana JU „Opšta bolnica Konjic“, a upisani njeni pravni sljednici: JU „Opća bolnica Konjic“ i JU Dom zdravlja Konjic.

Bolnica obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika, te osigurava boravak i prehranu bolesnika. U okviru djelatnosti, Bolnica ima sljedeća odjeljenja: interna medicina, hirurgija, ginekologija i porodiljstvo, pedijatrija i intenzivna njega. Pored navedenih odjeljenja, bolnica ima i jedinice za: laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku, centar za hemodijalizu, bolničku apoteku, snabdijevanje krvlju, specijalističko-konsultativna liječenja, urgentnu medicinsku pomoć, anesteziologiju, patologiju i mrtvačnicu.

Organi upravljanja i rukovođenja su: upravni odbor i direktor. Upravni odbor Bolnice imenovala je Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: HNK) 2017. godine, na period od četiri godine, u sljedećem sastavu: Zdrinko Brekalo – predsjednik, Zehra Halilović, Muhamed Mravović, Emil Bakoš i Dženan Lepara – članovi. Upravni odbor je 20. 11. 2019. godine, uz saglasnost osnivača, za direktoricu imenovao prim. dr. Suzanu Sokolović-Begić, koja je navedene poslove obavljala u svojstvu vršiteljice dužnosti.

Osim tijela upravljanja i rukovođenja, u Bolnici su, u skladu s članom 33. Statuta, osnovana i sljedeća tijela: Stručno vijeće, Etički komitet, Komisija za lijekove i Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o radu koji je donio Upravni odbor 28. 9. 2018. godine. Na 31. 12. 2019. godine u Bolnici su od sistematizovanih 225 radnih mjesta bila popunjena 163.

Sjedište Bolnice je u Konjicu, Bolnička bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima, u periodu od novembra 2019. do jula 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Javne ustanove „Opća bolnica Konjic“. U obavljenoj reviziji za 2019. godinu dali smo 25 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Bolnice odgovorno je za uspostavu funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Osnovni opći akt Bolnice je Statut, koji je donio Upravni odbor, a njime se utvrđuje: naziv i sjedište, djelatnost, finansiranje, međusobna prava, obaveze i odgovornost Bolnice i osnivača, unutrašnja organizacija, zastupanje i predstavljanje, tijela upravljanja i rukovođenja, nadzor i druga pitanja u vezi s poslovanjem Bolnice.

Pravilnik o radu Bolnice donio je Upravni odbor, uz saglasnost ovlaštenih predstavnika sindikata, u septembru 2018. godine, kao i njegove izmjene i dopune u septembru 2019. godine. Pravilnik o radu usklađen je sa odredbama Zakona o radu, Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i radnika iz djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području HNK (vrijedi do 23. 6. 2021. godine) i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području HNK (istekao 20. 7. 2019. godine).

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donesen je 2016. godine, uz saglasnost osnivača, kojim je sistematizovano 225 radnih mjesta, u sljedećim organizacionim jedinicama: Interno, Hirurško, Ginekološko-akušersko i Dječije odjeljenje. Pored odjeljenja, Bolnica ima i medicinske službe za: laboratorijsku dijagnostiku, radiološku dijagnostiku, urgentnu medicinsku pomoć, intenzivnu njegu i reanimaciju, specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu, centar za hemodijalizu i bolničku apoteku. Nemedicinske službe su: Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za finansijsko-računovodstveno poslove i poslove plana i analize, Služba za informatičke poslove i Služba za tehničke poslove. U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu organizirati zajedničke medicinske službe za laboratorijsku, rendgen i drugu dijagnostiku, kao i zajedničke nemedicinske službe za pravne, ekonomsko-finansijske, tehničke i druge poslove ili ugovoriti obavljanje ovih poslova s pravnom ili fizičkom osobom koja ispunjava uslove predviđene zakonom za obavljanje navedenih djelatnosti i ima odobrenje mjerodavnog tijela. Po izvršenom diobenom bilansu, Bolnica i Dom zdravlja su 1. 9. 2016. godine zaključili Sporazum o zajedničkom obavljanju poslova u Službi za pravne, kadrovske i opće poslove i Službi za finansijsko-računovodstvene poslove i poslove plana i analize. **Službe funkcionišu na način da poslove u ovim službama, u skladu sa potpisanim ugovorima o radu sa poslodavcima (Bolnica ili Dom zdravlja), zajednički obavljaju zaposlenici jedne i druge ustanove, bez jasno propisanih procedura. Npr. obračun plaća za zaposlenike Bolnice i knjiženje faktura vrše zaposlenici Doma zdravlja. Također se formiraju zajedničke Komisije za vršenje godišnjeg popisa i za postupke javnih nabavki. Zbog ovoga dolazi do preopterećenosti zaposlenika koji rade na ključnim radnim mjestima, što utiče na kvalitet obavljanja poslova.**

U skladu sa članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu djelatnost ako ispunjava propisane uslove ovim Zakonom u pogledu: zaposlenih zdravstvenih radnika, opreme za pružanje zdravstvene zaštite za djelatnost za koju je osnovana, odgovarajućih prostorija, odgovarajuće vrste i količine lijekova i medicinskih sredstava za obavljanje zdravstvene djelatnosti, uspostavljen sistem sigurnosnih standarda u zdravstvenim ustanovama i uspostavljen sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu s važećim standardima.

Kad je riječ o potrebnom zdravstvenom kadru, konstatujemo da Bolnica od sistematizovanih 36 radnih mjesta ljekarskog osoblja ima popunjenih 29, od čega 20 dr. med. specijalista, šest dr. med. specijalizanata i tri doktora opće prakse. Za potrebe pripravnosti pružanja ginekoloških usluga i usluga pedijatra, zatim dežura na bolničkim odjelima i rad pedijatra i ginekologa u hirurškoj sali Bolnica angažuje zaposlenike Doma zdravlja, te je za izvršenje ovih usluga Domu zdravlja u 2019. godini platila najmanje 80.353 KM. Pored toga, i za angažovanje ljekarskog osoblja kao vanjskih saradnika putem ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima plaćen je bruto iznos od 146.808 KM. **Nismo u mogućnosti potvrditi da je Bolnica poduzimala adekvatne aktivnosti u cilju zapošljavanja deficitarnog zdravstvenog kadra.** S tim u vezi ističemo da je u 2019. godini izvršeno zapošljavanje 17 novih radnika¹, od čega samo četiri dr. medicine, dok su Bolnicu napustila četiri radnika, od kojih dva doktora medicine. Detaljnije o realizaciji tih troškova obrazložili smo pod tačkom 6.1.1.1 i 6.1.2.1 Izvještaja.

Vezano za sistem standarda u zdravstvenim ustanovama, Bolnica je dužna uspostaviti sistem poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga s ciljem postizanja optimalnog kvaliteta u zdravstvu. Sistem akreditovanja provodi Agencija za kvalitet i akreditacije u zdravstvu u FBiH (u daljem tekstu: AKAZ) u skladu sa Zakonom o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu². U cilju implementacije navedenog, Bolnica je imenovala Komisiju za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga radi provođenja odgovarajućih mjera i aktivnosti u Bolnici, međutim još uvijek nije pokrenula aktivnosti u cilju dobijanja rješenja o akreditaciji ili certifikaciji, koje je u skladu sa članom 244. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, uslov za obavljanje djelatnosti u zdravstvenim ustanovama.

Vezano za raspolaganje s opremom za pružanje usluga zdravstvene zaštite, revizijom smo utvrdili da Bolnica u 2019. godini nije imala značajna finansijska izdvajanja za nabavku opreme zbog izraženog problema likvidnosti u poslovanju, što je imalo za posljedicu da je doznačena sredstva za kapitalne projekte od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK nenamjenski utrošila. Detaljnije o tome naveli smo pod tačkama 6.1.1.1 i 6.2.1 Izvještaja.

U skladu sa članovima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti donesen je Pravilnik o unutrašnjem nadzoru nad stručnim radom. Tim Zakonom utvrđeno je da je zdravstvena ustanova obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika. Nadzor provodi direktorica i Stručno vijeće na osnovu Pravilnika o unutrašnjem nadzoru, te u okviru obima i nadležnosti, kroz svakodnevni rad i aktivnosti. U cilju praćenja stručnog rada, direktorica je formirala Stručno vijeće i Komisiju za unutrašnji nadzor, te je sačinjen godišnji izvještaj koji je jednim dijelom inkorporiran u Izvještaj o radu Bolnice za 2019. godinu.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Bolnica kao korisnik javnih sredstava drugog nivoa, koja se finansira putem zavoda zdravstvenog osiguranja (prvi nivo), dužna je uspostaviti sistem internih kontrola, kao sistem procedura i definiranja odgovornosti i nadležnosti svih lica u organizaciji, donošenjem internih propisa u skladu s važećom regulativom. **Bolnica nije imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu sa članom 7. stav 1. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³, i nije sačinila Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu.**

Finansijsko upravljanje i kontrola zasniva se na upravljanju rizicima i uvodi se radi unapređenja finansijskog upravljanja i odlučivanja u realizaciji ciljeva kao što su: usklađenost poslovanja sa propisima, planovima, ugovorima, politikama i procedurama; obavljanje aktivnosti na pravilan, etičan, ekonomičan, efikasan i efektivan način; zaštita imovine, obaveza i drugih resursa od gubitaka koji mogu nastati lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, te zaštita od nepravilnosti, zloupotrebe i prevara; pouzdano, potpuno i pravovremeno finansijsko izvještavanje i praćenje rezultata poslovanja.

¹ 12 na određeno vrijeme (dipl. ing. hem., mr. ph., med. tehničar u Urgentnom centru, med. sestra u operacionoj sali, med. sestra na bolničkom odjelu, dvije spremačice, kuhar, radnica u vešeraju, pom. radnik u kuhinji, serviser na održavanju, dr. medicine) i 5 na neodređeno vrijeme (dipl. fizioterapeut, med. sestra na bolničkom odjelu, tri dr. medicine)

² „Sl. novine FBiH“, 59/11 i 6/17

³ „Sl. novine FBiH“, br. 06/17

Iako imaju određeni broj donesenih internih akata, ističemo da nisu donesene procedure koje se odnose na finansijsko upravljanje i kontrolu (proces izrade, realizacije i izvršenja finansijskog plana, evidentiranja poslovnih događaja i transakcija, upravljanja materijalnom i nematerijalnom imovinom, naplate vlastitih prihoda). **Skrećemo pažnju na to da postojećim internim aktima nije definisan način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja računovodstvene dokumentacije, kao ni postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga. Nisu definisane odgovorne osobe za finalnu ovjeru knjigovodstvenih isprava na osnovu kojih se vrši unošenje poslovnih promjena u Glavnu knjigu Bolnice.** Računovodstvene politike postoje, ali njima, iako je trebalo, nisu razrađeni stavovi za evidentiranje poslovnih događaja. Finansijski plan Bolnice za 2019. godinu čini samo tabela prihoda i rashoda, bez adekvatnih obrazloženja izvora finansiranja. Izvještaj o izvršenju finansijskog plana također čini samo jedna tabela, bez uporednih pokazatelja u odnosu na plan. Bolnica do sada nije sačinjavala Godišnji izvještaj o poslovanju, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu sadržaja koji se odnosi na procjenu izloženosti riziku likvidnosti i drugim rizicima u poslovanju. **Konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe članova 13, 15. i 40. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2019. godinu utvrdili smo da je sistem internih kontrola nezadovoljavajući u dijelu koji se odnosi na: evidentiranje prihoda od prodaje učinaka i dobitaka od prodaje stalnih sredstava, nenamjensko trošenje doniranih novčanih sredstava, nedosljednu primjenu Pravilnika o radu prilikom obračuna plaća i naknada zaposlenih, netransparentno angažovanje nedostajućeg ljekarskog kadra i zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima u kontinuitetu tokom cijele godine, poduzimanja aktivnosti u cilju rješavanja finansijskih i problema nelikvidnosti Bolnice, iskazivanje sredstava donacija u skladu sa zahtjevima MRS-a 20, neplaćanje dospjelih obaveza po osnovu doprinosa, usklađivanje knjigovodstvenog stanja potraživanja i obaveza sa stvarnim stanjem, rashodovanja stalnih sredstava, sačinjavanja Bilješki uz finansijske izvještaje i provođenje postupaka javnih nabavki. **Konstatujemo da Bolnica nije u potpunosti uspostavila adekvatan i efikasan sistem internih kontrola, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i članom 2. stav 3. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵.**

Preporuke:

- **poduzeti adekvatne aktivnosti u cilju ispunjenja svih propisanih uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti, u skladu s članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti;**
- **poduzeti aktivnosti u cilju uspostavljanja i jačanja funkcionalnog sistema internih kontrola, imenovati koordinatora i sačinjavati Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁶ definisano je da su pravne osobe u kojima FBiH, kantoni ili općine imaju većinski udjel dužne organizovati internu reviziju. Shodno članu 3. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁷, Bolnica ne ispunjava kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, tako da ni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nije predviđeno osnivanje jedinica za internu reviziju.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 101/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

Prevenција korupcije

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije FBiH za 2016–2019. godinu, koja se odnosi na kompletno društvo u FBiH, neophodno je da sve njegove institucije, privredni subjekti i druge organizacije koje su registrovane na području FBiH koordiniraju rad i sarađuju, od federalnog do općinskog nivoa. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije je, u skladu sa zakonskim nadležnostima, donijela Smjernice za izradu i provođenje plana integriteta, prema kojima su javne institucije na svim nivoima vlasti u BiH dužne izraditi i usvojiti plan integriteta. Plan integriteta je interni dokument u kojem je sadržan skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja i korupcije javnih institucija. Bolnica nije donijela Plan integriteta za borbu protiv korupcije u cilju sprečavanja i otklanjanja mogućnosti pojave korupcije.

Preporuka:

- **donijeti Plan integriteta za borbu protiv korupcije u skladu sa Smjernicama za izradu i provođenje plana integriteta.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor je 26. 2. 2019. godine usvojio Finansijski plan Bolnice za 2019. godinu u iznosu od 6.339.800 KM. Najznačajniji prihodi odnose se na one od domicilnog Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK (u daljem tekstu: Zavod) za bolničku i konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu i iz Budžeta HNK za kapitalne investicije. **Uvidom u Finansijski plan Zavoda za 2019. i Budžet HNK za 2019. godinu, utvrdili smo da su u Finansijskom planu Bolnice za 2019. godinu ukupni prihodi nerealno više planirani za najmanje 1.118.802 KM, od čega od Zavoda za 1.091.802 KM i iz Budžeta HNK za 27.000 KM, što nije u skladu s članom 62. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članovima 26. i 27. Statuta.**

Direktorica Bolnice je 28. 2. 2020. godine donijela Odluku o utvrđivanju finansijskih izvještaja za period 1. 1. 2019. – 31. 12. 2019. godine za potrebe njihove predaje ovlaštenoj instituciji i Odluku o prijedlogu pokrića gubitka za potrebe predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji, u kojima su prihodi iskazani u iznosu od 5.634.889 KM, rashodi u iznosu od 7.071.094 i gubitak perioda u iznosu od 1.436.206 KM. Iako se za reviziju poslovanja redovno angažuje komercijalna revizija, postavlja se pitanje opravdanosti jer se revizija ne radi za godinu za koju se podnosi završni račun već za godinu koja joj prethodi. Tako je Upravni odbor u februaru 2020. godine razmatrao izvještaj revizije koji se odnosi na 2018. umjesto za 2019. godinu.

Upravni odbor Bolnice je 20. 5. 2020. godine usvojio Izvještaj o radu za 2019. godinu i Godišnji finansijski izvještaj Bolnice za 2019. godinu. Izvještaj o radu za 2019. godinu sačinjen je u skladu s utvrđenom „Metodologijom izrade godišnjih izvještaja o radu i poslovanju javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač ili suosnivač HNK“ i upućen putem Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u daljnju proceduru razmatranja. Prilog izvještaja o radu su: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilješke uz finansijske izvještaje i Pregled stanja neizmirenih obaveza.

U godišnjem Izvještaju o radu Bolnica je iskazala neizmirene obaveze u ukupnom iznosu od 12.874.874 KM, od čega se na neizmirene obaveze za plaće i doprinose odnosi 10.316.226 KM, obaveze prema dobavljačima za materijalne troškove 344.055 KM, obaveze prema dobavljačima po osnovu ostalih troškova 384.765 KM, te na ostale obaveze (kamate, prinudna naplata, naknade upravnom odboru i fizičkim licima, razgraničenja, rezervisanja) 1.829.828 KM. U ovom Izvještaju Bolnica navodi da, zbog nedostatka finansijskih sredstava, od 2008. godine nije u mogućnosti da uplaćuje doprinose za penzijsko-invalidsko osiguranje. **Do okončanja revizije Skupština HNK, kao osnivač, nije razmatrala ovaj izvještaj. Ne može se potvrditi da su u prethodnom periodu poduzimane aktivnosti na sanaciji iskazanih gubitaka i izmirenju nagomilanih obaveza.**

S obzirom na to da je Upravni odbor tek 20. 5. 2020. godine donio Odluku o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja Bolnice za 2019. godinu i da nije donio odluku o pokriću akumuliranog gubitka na 31. 12. 2019. godine, konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe člana 15. Statuta i člana 44. stav 6) Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH.

Preporuke:

- *sačinjavati Finansijski plan Bolnice na bazi realnih ulaznih parametara, u skladu s članom 62. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članovima 26. i 27. Statuta;*
- *u saradnji s resornim Kantonalnim ministarstvom zdravstva, rada i socijalne zaštite i Zavodom zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona donijeti Akcioni plan kako bi se riješilo pokriće akumuliranog deficita Bolnice u cilju omogućavanja njenog nesmetanog poslovanja;*
- *osigurati da Upravni odbor u zakonskom roku usvoji Godišnji finansijski izvještaj i donese odluku o pokriću akumuliranog gubitka, u skladu s članom 44. stav 6) Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i članom 15. Statuta.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Bolnica je sačinila i dostavila nadležnim organima u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 5.634.888 KM, što je u odnosu na planirane manje za 704.912 KM ili 12,52%. Najveće odstupanje u odnosu na plan konstatovali smo na poziciji ostalih poslovnih prihoda u iznosu od 579.789 KM, od čega manje ostvarenje prihoda od Zavoda iznosi 430.047 KM i prihoda iz Budžeta HNK 75.500 KM. Navedeno ukazuje na nerealno planiranje.

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

Opis	Izvršenje u 2019. godini	Izvršenje u 2018. godini
PRIHODI	5.634.888	5.163.756
1. Poslovni prihodi:	5.626.893	5.158.675
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	286.882	371.676
1.2. Ostali poslovni prihodi	5.430.011	4.786.999
2. Finansijski prihodi	0	0
3. Ostali prihodi i dobici	7.995	137
4. Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka	0	4.944

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 5.626.893 KM, od čega se na prihode od prodaje učinaka odnosi 286.882 KM i ostale poslovne prihode 5.430.011 KM.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 286.882 KM, u okviru kojih se na ostvarene prihode pružanjem usluga na osnovu „Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga dijalize koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH za 2019. godinu“ zaključenog sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH odnosi 107.201 KM, i na osnovu „Ugovora o pružanju usluga redovnih specijalističkih pregleda korisnika JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić“ 26.914 KM.

Ostatak prihoda u ovoj grupi ostvaren je po osnovu obavljenih sistematskih pregleda, kao i po osnovu prefakturisanih režijskih troškova Domu zdravlja koje koji se izmiruju u skladu s potpisanim Sporazumom o regulisanju međusobnih poslova između Bolnice i Doma zdravlja za utrošenu električnu energiju, vodu i telefon.

Po osnovu angažovanja ljekarskog osoblja Bolnice za dežurstva u Hitnoj službi Doma zdravlja ostvareni su prihodi u iznosu od 18.043 KM⁸. S druge strane, i Dom zdravlja svojim zaposlenicima, preko plaća, isplaćuje naknade za izvršene usluge koje fakturiše Bolnici, što Bolnica evidentira na troškovima zdravstvenih usluga. U okviru troškova zdravstvenih usluga, Bolnica je izvršene usluge Doma zdravlja iskazala u ukupnom iznosu od 80.353 KM⁹. U 2019. godini Dom zdravlja je Bolnici fakturisao sljedeće: pripravnost pedijatra (16.338 KM), pripravnost ginekologa (10.173 KM), angažovanje pedijatra i ginekologa u hirurškoj sali (610 KM), dežure na bolničkim odjelima (36.037 KM), rad specijaliste radiologa (11.126 KM) i finansiranje rada u Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (6.069 KM). Iznos prihoda i troškova Bolnice po ovom osnovu odgovara bruto iznosu naknada koje su obračunate i isplaćene ljekarima Bolnice i Doma zdravlja putem plaća, u skladu s Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorom. Ističemo da na ovaj način, zbog nedostatka ljekarskog kadra, u suštini dolazi do povećanja redovnih primanja zaposlenika Bolnice i Doma zdravlja, što se evidenciono iskazuje kroz prihode i rashode i jedne i druge ustanove. Preporuku u vezi s tim dali smo pod tačkom 4. Izvještaja.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 5.340.011 KM, u okviru kojih su najznačajniji ostvareni prihodi od Zavoda u iznosu od 4.409.753 KM, prihodi iz Budžeta HNK za 2019. godinu 824.500 KM i prihodi po osnovu donacija 98.943 KM.

Prihodi od Zavoda iskazani su u iznosu od 4.409.753 KM, a ostvaruju se na osnovu Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite u 2019. godini i aneksa na ovaj Ugovor, Ugovora o grantu i posebne odluke. Predmetnim Ugovorom definisana je godišnja naknada za pružene zdravstvene usluge u iznosu od 3.748.509 KM, raspodijeljena u 12 mjesečnih tranši, tako da jedna mjesečna tranša iznosi 312.376 KM. Članom 13. Ugovora definisano je da ugovoreni iznos mjesečne tranše služi za finansiranje troškova usluga zdravstvene zaštite osiguranih osoba kupca usluga, a što uključuje trošak rada, sredstva za rad, potrošni medicinski materijal, kao i trošak rada nezdravstvenih radnika. Također, Ugovorom je definisana godišnja naknada na ime primjene AR-DRG klasifikacije usluga u iznosu od 123.475 KM (mjesečna tranša od 10.290 KM) na način da se mjesečna tranša isplaćuje ukoliko postotak pogrešno grupisanih epizoda stacionarnih pacijenata ne bude iznad 15%. Aneks I Ugovora potpisan je 24. 5. 2019. godine, kojim je Zavod odobrio dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 13.148 KM za pružanje usluga laboratorijske dijagnostike za pacijente na dijalizi. Aneks II Ugovora potpisan je 30. 12. 2019. godine, kojim Zavod povećava Bolnici redovnu tranšu za decembar 2019. godine u iznosu od 322.996 KM. Preostali iznos sredstava Zavod je Bolnici, mimo Ugovora, u skladu s posebno donesenom odlukom od 15. 3. 2019. godine, dodatno doznačio u iznosu od 77.488 KM i po osnovu Ugovora o grantu od 30. 12. 2019. godine 126.800 KM. **U vezi s finansiranjem zdravstvenih usluga skrećemo pažnju na to da se pružene usluge finansiraju u jednakim mjesečnim tranšama, što je definirano Ugovorom (finansiraju se programi zdravstvene zaštite), odnosno pružene usluge se ne naplaćuju po jedinici usluge.**

Bolnica je ostvarene prihode po osnovu godišnjeg Ugovora sa Zavodom na ime pružanja usluga zdravstvene zaštite i prihode od prodaje stalnog sredstva (opreme) evidentirala i iskazala u okviru ostalih poslovnih prihoda, što nije u skladu s članovima 53. i 58. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva,¹⁰ koji definiše da se prihodi od prodaje učinaka iskazuju u okviru skupine konta 61 – Prihodi od prodaje učinaka, a prihodi od prodaje materijalnih i nematerijalnih stalnih sredstava u okviru konta 670 – Dobici od prodaje stalnih sredstava.

⁸ Od čega se na dežurstva za prvih šest mjeseci odnosi 6.516 KM, i na drugih šest mjeseci 11.527 KM.

⁹ Od čega se na usluge za prvih šest mjeseci odnosi 35.846 KM, i na drugih šest mjeseci 44.507 KM.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 82/10

Prihodi iz budžeta iskazani su u iznosu od 824.500 KM, u okviru kojih je najznačajniji dio ostvaren u skladu s Ugovorom o sufinansiranju od 5. 3. 2019. godine, koji su zaključili Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK i Bolnica. Bolnici su ovim Ugovorom odobrena sredstva u iznosu od 873.000 KM za investicijsko ulaganje i tekuće održavanje, kao i za informatizaciju zdravstvene djelatnosti bolničkih zdravstvenih ustanova.

Zakonski osnov doznačavanja sredstava za navedene namjene je član 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojim je definisano da kanton osigurava sredstva za vršenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač, a koji obuhvata investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prevoznih sredstava, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, u skladu s planom i programom mjera zdravstvene zaštite za područje kantona koji utvrđuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra. **Bolnica nije prezentirala dokaze da je navedena sredstva ostvarila na osnovu zahtjeva i izvještaja o utrošenim sredstvima koji sadrži dokumentaciju kojom se dokazuje da je postupak javne nabavke obavljen u skladu sa propisima, te dostavljenih računa o nabavci roba, radova ili usluga, odnosno ovjerenih privremenih ili okončanih situacija za izvršene radove, što nije u skladu sa članom 4. potpisanog Ugovora o sufinansiranju zbog čega konstatujemo njihovo nenamjensko trošenje. Utvrdili smo da je Bolnica doznačena sredstva po ovom osnovu u ukupnom iznosu od 800.250 KM (11 tranši) nenamjenski utrošila za tekuće izdatke, što nije u skladu s potpisanim ugovorom i članom 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju.** Način trošenja sredstava odredio je i način knjiženja, pa su tako ova sredstva umjesto na odloženim prihodima za primljene donacije evidentirana na prihodima. Nenamjensko trošenje sredstava rezultiralo je povoljnijim finansijskim rezultatom za iznos od 800.250 KM.

Prihodi od donacija iskazani su u iznosu od 98.943 KM, od čega se na obračunatu amortizaciju doniranih stalnih sredstava odnosi 82.138 KM. U okviru ostalih prihoda od donacija, nenamjenska donacija novčanih sredstava od fizičkog i pravnog lica iznosi 4.532 KM. Prema prezentiranom Ugovoru o finansijskoj podršci od 19. 2. 2019. godine, organizacija „Sanofi-Aventis Groupe“, predstavništvo u BiH, donirala je Bolnici novčana sredstva u iznosu od 6.450 KM za potrebe stručnog usavršavanja deset zdravstvenih radnika, koje se trebalo realizovati prisustvovanjem na simpoziju u Međugorju, u periodu od 22. do 24. 2. 2019. godine, a u organizaciji Udruženja endokrinologa i dijabetologa u BiH. **Utvrdili smo da je Bolnica ova sredstva, umjesto za edukaciju doktora, najvećim dijelom utrošila za plaćanje obaveza po osnovu potpisanog ugovora o privremenim i povremenim poslovima za angažovanog dijabetologa (12 mjeseci, neto 400 KM mjesečno, bruto 495 KM), zbog čega konstatujemo nenamjensko korištenje doniranih novčanih sredstava.**

Preporuke:

- *prihode od prodaje učinaka i dobitke od prodaje stalnih sredstava evidentirati i iskazivati u skladu s članovima 53. i 58. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva;*
- *osigurati namjensko trošenje doznačenih novčanih sredstava za kapitalne investicije, u skladu s članom 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kao i evidentiranje u skladu s MRS-om 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći.*

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 7.071.094 KM, što je u odnosu na planirane rashode više za 731.294 KM. Najveće odstupanje u odnosu na plan konstatovali smo na pozicijama: troškovi plaća i ostalih ličnih primanja koji su veći za 359.570 KM i na nematerijalnim troškovima koji su veći za 276.537 KM. Navedeno ukazuje na nerealno planiranje i/ ili veće trošenje u odnosu na raspoloživa sredstva.

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

Opis	Izvršenje u 2019. godini	Izvršenje u 2018. godini
RASHODI	7.071.094	6.052.836
Poslovni rashodi:	7.058.983	6.047.408
Materijalni troškovi	747.926	711.787
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.489.570	4.561.683
Troškovi proizvodnih usluga	48.195	94.233
Amortizacija	420.840	395.315
Troškovi rezervisanja	9.915	42.738
Nematerijalni troškovi	342.537	241.652
Finansijski rashodi	10.094	3.346
Ostali rashodi i gubici	1.255	1.043
Rashodi po temelju usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka	762	1.039

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 7.058.983 KM, u okviru kojih su najznačajniji: troškovi plaća i ostalih ličnih primanja 5.489.570 KM, materijalni troškovi 747.926 KM, amortizacija 420.840 KM i nematerijalni troškovi 342.537 KM.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 747.926 KM u okviru kojih su najznačajniji: lijekovi (191.254 KM), laboratorijski materijal i reagensi (167.048 KM), utrošena energija i gorivo (163.174 KM), utrošene namirnice u bolničkoj kuhinji (83.739 KM), sanitetski – potrošni materijal (78.396 KM), materijal i dijelovi utrošeni za tekuće održavanje osnovnih sredstava (25.716 KM) i RTG filmovi i razrjeđivači (18.659 KM).

Testiranjem izvršenih nabavki lijekova, prema ugovorima koje je Bolnica potpisala sa „Farmavitom“ d.o.o. Sarajevo i „Licentisom“ d.o.o. Sarajevo, kao i nabavki laboratorijskog materijala i reagenasa, prema ugovorima potpisanim sa „Inel – medom“ d.o.o. Mostar i „New Technology“ d.o.o. Sarajevo, nismo utvrdili odstupanja između fakturiranih i ugovorenih cijena sa dobavljačima.

Troškovi energije i goriva odnose se na: utrošenu električnu energiju (94.312 KM), utrošeno gorivo i mazivo za transportna sredstva (27.593 KM), utrošeni ugalj (27.016 KM) i utrošeni plin i paru (14.253 KM). Prema Sporazumu o regulisanju međusobnih poslova¹¹ koji je Bolnica potpisala sa Domom zdravlja, reguliše se način plaćanja obaveza za utrošenu električnu energiju, vodu i telefon. Troškovi utrošene električne energije dijele se u omjeru: 60% na Bolnicu i 40% na Dom zdravlja.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 5.489.570 KM, od čega se na troškove plaća i naknada plaća zaposlenih odnosi 4.876.142 KM, troškove ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih 437.725 KM i troškove ostalih naknada fizičkim licima 175.703 KM.

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima regulisani su Pravilnikom o radu iz 2018. godine koji je usklađen sa Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika iz djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području HNK¹² iz 2018. godine i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području HNK¹³ iz 2018. godine.

¹¹ Sporazum o regulisanju poslova koje JU Dom zdravlja Konjic obavlja za JU Opća bolnica Konjic i poslova koje JU Opća bolnica Konjic obavlja za JU Dom zdravlja Konjic zaključen je 13. 2. 2017. godine.

¹² „Sl. novine HNK“, br. 05/2018

¹³ „Sl. novine HNK“, br. 06/2018

Osnovna plaća predstavlja umnožak najniže neto satnice (2,30 KM), mjesečnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koju su razvrstani poslovi radnika. Koeficijenti složenosti, utvrđeni Pravilnikom, razvrstani su u grupe zanimanja od I do X za zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike (od 1,20 do 4,8) i u grupe od I do III za doktore medicine i stomatologije (od 4,1 do 5), te su svi usaglašeni sa koeficijentima složenosti za svaku grupu, propisanim kolektivnim ugovorima. Shodno propisima, koeficijenti za doktore medicine i stomatologije su od 1. 7. 2019. godine povećani za 0,3 i za isti iznos će biti povećani i u narednoj godini. Osnovna plaća povećava se za 0,5% za svaku godinu radnog staža, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%. Također, zaposlenici ostvaruju pravo na uvećanje plaće i za otežane uslove za rad, naučni stepen i položajni dodatak u rasponu od 3 do 10%.

Shodno Kolektivnom ugovoru, Pravilnikom o radu definisano je da ljekarsko osoblje ima pravo i na naknade za dežurstvo i pripravnost. Dežurstvo se obračunava u iznosima od 9% ili 13,5% ili 18% od osnovne plaće, u zavisnosti od toga na koji dan pada dežurstvo (radni dan ili petak, subota i nedjelja ili praznik). Naprimjer, naknada za dežurstvo doktora medicine specijaliste iznosi 174 KM ili 261 KM ili 348 KM. Naknada za pripravnost obračunava se u iznosu od 30% od naknade za dežurstvo, zavisno od toga na koji dan pada pripravnost. Pripravnost radnim danom traje 16 sati, a subotom, nedjeljom i praznikom 24 sata. **Revizijom smo utvrdili da Bolnica prilikom obračuna i isplate naknade po osnovu pripravnosti, zbog nedostatka sredstava, ne primjenjuje Pravilnik o radu, već posebnu Odluku o visini naknade za pripravnost doktora koju je donijela direktorica 22. 10. 2018. godine.** Ovom Odlukom definisano je da mjesečna naknada za pripravnost doktora na bolničkim odjeljenjima i službama ukupno iznosi 1.200 KM, koja se pravilno raspoređuje, u skladu sa imenima i brojem doktora koji su bili pripravnici za tekući mjesec. Odlukom je također propisano izuzeće za pet doktora kojima se naknada za pripravnost isplaćuje u fiksnim iznosima od 400 do 1.200 KM (specijalisti radiologije, urologije, ortopedije, anesteziologije, opće i abdominalne hirurgije). **Zbog neadekvatnog obračuna pripravnosti pojedini ljekari su podnijeli tužbe koje su riješene u njihovu korist, kojima su pored glavnice isplaćeni i sudski troškovi i troškovi zatezних kamata.**

Određenim zaposlenicima Bolnice koji obavljaju pravne i finansijske poslove i poslove za potrebe Doma zdravlja u skladu s članom 103. Pravilnika o radu određen je stalni novčani dodatak na plaću u iznosima od 10 do 30%, koji se na mjesečnom nivou fakturiše Domu zdravlja. Isto tako, zaposlenici Doma zdravlja koji istovremeno obavljaju poslove za Bolnicu dobivaju dodatak na plaću koji se fakturiše Bolnici.

Obavljenom revizijom smo utvrdili sistemsku grešku pri obračunu plaća, gdje se naknada za noćni rad obračunava u iznosu od 50% od neto satnice, umjesto da se obračunava u iznosu od 30% od bruto satnice, kako je propisano Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu, što ima za posljedicu veće troškove plaća. Navedeno ide u korist zaposlenika kojima se isplaćuje veći iznos od propisanog. Međutim, efekte ukupnog uticaja na finansijske izvještaje ne možemo procijeniti.

U periodu od januara do novembra 2019. godine sadašnja direktorica je ove poslove obavljala i u svojstvu vršiteljice dužnosti, a u ranijem periodu također je bila direktorica. Mjesečna osnovna neto plaća direktorice utvrđena je u iznosu od 3.800 KM, u skladu sa Ugovorom o plaći, pravima i obavezama direktora iz 2015. godine, kao i njegovim aneksima iz 2018. godine, zaključenim s Upravnim odborom. Novim Aneksom ugovora iz septembra 2019. godine osnovna neto plaća povećana je na 3.950 KM. Pored toga, shodno ugovoru i aneksima, osnovna plaća direktorice uvećava se 10% za obavljanje poslova specijaliste u toku vršenja funkcije direktora i dodatke u skladu sa Pravilnikom o radu (dodatak na uslove rada 7%, zvanje primarijusa 3% i položajni dodatak kao šef odjeljenja 10%). **Utvrdili smo da je direktorica u toku 2017. godine donijela odluke kojima je sebi odredila novčane dodatke na osnovnu plaću: za pregled pacijenata prilikom izdavanja ljekarskih uvjerenja i sistematskih pregleda radnika u iznosu od 100 KM mjesečno, za obavljanje poslova akreditacije aktivnosti porodilišta u iznosu od 200 KM mjesečno i za dolaske na intervenciju izvan radnog vremena u iznosu od 50 KM po dolasku. Također, u 2018. godini donijela je Odluku kojom je sebi utvrdila i novčani dodatak na plaću za rad supervizora u pripravnosti u iznosu od 700 KM mjesečno.**

Shodno navedenom, neto plaća direktorice za juli i decembar 2019. godine iznosila je 6.507 KM. Imajući u vidu da je Pravilnikom o radu definisano da plaću direktorice utvrđuje Upravni odbor i da su sve ove odluke donesene pozivajući se na član 17. Statuta, kojim nije definisana mogućnost donošenja ovakvih odluka, već su definisane generalne odgovornosti direktorice u rukovođenju Bolnicom, ne možemo potvrditi osnovanost za donošenje odluka o utvrđivanju novčanih dodataka na osnovnu plaću direktorice u ukupnom iznosu od 1.000 KM mjesečno i 50 KM po dolasku na intervenciju izvan radnog vremena.

Dakle, obavljenom revizijom utvrdili smo da se prilikom obračuna i isplate plaća ne primjenjuje dosljedno Pravilnik o radu Bolnice, u dijelu koji se odnosi na obračun pripravnosti ljekara, noćni rad i plaću direktorice.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 437.725 KM, u okviru kojih su najznačajniji: naknada za ishranu u toku rada (350.994 KM), naknade troškova prevoza na posao i sa posla (28.074 KM), za odvojeni život (19.005 KM), za stručno usavršavanje i osposobljavanje (11.806 KM), otpremnine prilikom odlaska u penziju (8.923 KM) i pomoći i naknade troškova sahrane u slučaju smrti (8.381 KM). Obračun i isplata naknada regulisana je Pravilnikom o radu.

Naknada za ishranu u toku rada obračunava se i isplaćuje u visini od 1% prosječne neto plaće u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Naknadu troškova prevoza na posao i sa posla imaju zaposlenici kojima je mjesto stalnog prebivališta na teritoriji HNK i koje je udaljeno od mjesta rada 5 km i više, u visini od 50% od visine mjesečne karte zone prevoza kojoj pripadaju. U slučaju da ne postoji adekvatna linija prevoza, isplaćuje se novčana naknada za korištenje vlastitog vozila u visini od 50% mjesečne karte najbliže zone prevoza.

Regres za godišnji odmor u 2019. godini nije isplaćen. U skladu s članom 113. Pravilnika o radu, zaposlenicima pripada regres u visini od 50% prosječne neto plaće koju je primio u posljednja tri mjeseca, pod uslovom da poslodavac nije prethodnu godinu završio sa gubitkom.

Naknada za odvojeni život iskazana je u iznosu od 19.005 KM, koju koristi pet ljekara upućenih na specijalizaciju. Pravilnikom o radu definisano je da se naknada isplaćuje u visini od 50% prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama iskazani su u iznosu od 175.703 KM, u okviru kojih se na bruto naknade članovima Upravnog odbora odnosi 19.531 KM i na bruto naknade za ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima 156.172 KM (neto 129.896 KM).

Naknada za članove Upravnog odbora isplaćuje se u skladu sa Odlukom o utvrđivanju visine novčane naknade za rad predsjednika i članova Upravnog vijeća Javne ustanove „Opća bolnica Konjic“¹⁴, kojom je utvrđena visina mjesečne naknade u iznosu od 300 KM za predsjednika i 240 KM za članove. U 2019. godini Upravni odbor održao je sedam sjednica, a naknade članovima isplaćivane su svaki mjesec, bez obzira na to da li je sjednica održana, što smatramo neopravdanim. Poslovnikom o radu Upravnog odbora, isplata naknade članovima nije uvjetovana prisustvom sjednici.

Troškovi naknada za ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u neto iznosu od 129.896 KM, od čega se na realizaciju 22 ugovora o djelu odnosi 94.946 KM, realizaciju četiri ugovora o privremenim i povremenim poslovima 33.450 KM i na realizaciju ugovora o autorskom honoraru 1.500 KM¹⁵.

Vezano za medicinsko osoblje, najveći broj vanjskih saradnika s kojima su potpisani ugovori o djelu i ugovori o privremenim i povremenim poslovima angažovan je na osnovu Odluke¹⁶ Upravnog odbora od 26. 2. 2019. godine. Ovom Odlukom Upravni odbor je ovlastio direktoricu da angažuje vanjske saradnike radi obavljanja poslova koji su u vezi s djelatnošću Bolnice, i to 11 nedostajućih specijalista.

¹⁴ Odluku je donijela Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona 23. 11. 2017. godine, na prijedlog ministra zdravstva, rada i socijalne zaštite.

¹⁵ Poslovi prevođenja na engleski jezik za potrebe realizacije kreditnih sredstava Saudijskog fonda za razvoj

¹⁶ Odluka o odobravanju angažovanju spoljnih saradnika za 2019. godinu

Shodno Odluci, angažovani su doktori specijalisti, na periode do godine dana, sa ugovorenim mjesečnim naknadama ili naknadama po učinku. Po osnovu ugovora o djelu angažovano je šest specijalista i ugovorene su mjesečne naknade u sljedećim iznosima: citolog (12,5 KM po uzorku), transfuziolog (500 KM), opći hirurg (850 KM), internista (700 KM), oftamolog (1.500 KM) i pedijatar (1.200 KM). Po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima angažovano je pet specijalista i ugovorene sljedeće mjesečne naknade: patolog (1.200 KM), urolog (600 KM), ginekolog (600 KM), dijabetolog (400 KM), anesteziolog (različite osobe za različite periode koji se ne preklapaju u iznosima od 200 do 1.400 KM). Utvrdili smo da je direktorica, za navedene specijalnosti, po osnovu ugovora o djelu, na period od više mjeseci, dodatno angažovala ljekare specijaliste i ugovorila mjesečne naknade: za poslove stručnog usavršavanja iz oblasti opće hirurgije i edukaciju radnika 2.300 KM, za poslove edukacije i sticanja potrebnog radnog iskustva na poslovima oftamologa 700 KM i za poslove neurohirurga 700 KM.

Vezano za nemedicinsko osoblje, utvrdili smo da su po osnovu ugovora o djelu, na period od tri mjeseca, angažovani električar i servirka, sa ugovorenim mjesečnim naknadama u iznosima od 700 i 600 KM. Ove osobe su kasnije primljene u radni odnos na neodređeno vrijeme.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima¹⁷, ugovori o djelu zaključuju se za jasno definisane poslove koji traju određeno vrijeme i za koje se plaća određena naknada, dok su ugovori o privremenim i povremenim poslovima regulisani Zakonom o radu¹⁸ kojim je definisano da se oni zaključuju za poslove koji ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine.

Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo mogli utvrditi na koji način se vrši izbor angažovanog ljekarskog kadra i kako je utvrđivan mjesečni iznos naknade, zbog čega ne možemo potvrditi transparentnost zaključenih ugovora, ukupno realizovanih u neto iznosu od 122.496 KM. U okviru tog iznosa, naknade angažovanih specijalista: citologa, transfuziologa, dijabetologa i patologa iznosile su 29.287 KM. Obavljanje ovih zdravstvenih usluga pripada tercijarnom nivou zdravstvene zaštite, za koje Bolnice još uvijek nije verificirana, što nije u skladu s članovima 38, 42. i 98. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Osim u tri slučaja, nije prezentiran dokaz da su prije isplate sačinjavani i ovjeravani izvještaji o izvršenim uslugama angažovanih doktora specijalista.

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim poslovima za sistematizovana radna mjesta ljekara, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima i Zakonom o radu.

Preporuke:

- *obračun plaća i naknada zaposlenih vršiti uz dosljednu primjenu Pravilnika o radu Bolnice u dijelu koji se odnosi na naknadu za pripravnost i noćni rad;*
- *potrebno je da Upravni odbor preispita osnovanost odluka o utvrđivanju dodataka na plaću direktorice, te u skladu sa konstatovanim poduzme adekvatne mjere;*
- *prilikom angažovanja nedostajućeg ljekarskog kadra osigurati transparentnost, a ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati u skladu sa zakonskim propisima za poslove koji nisu sistematizovani u Bolnici.*

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 48.195 KM. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi usluga tekućeg održavanja (27.973 KM) i troškovi ostalih usluga (16.632 KM). Testiranjem navedenih troškova nismo konstatovali značajnije nepravilnosti.

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 42/11

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 420.840 KM, od čega se na amortizaciju nematerijalnih sredstava odnosi 2.268 KM, građevinskih objekata 96.402 KM, postrojenja i opreme 286.485 KM i amortizaciju alata i kancelarijskog namještaja 655 KM, te transportnih sredstava 35.030 KM. Pri obračunu amortizacije dugotrajne imovine Bolnica primjenjuje linearnu metodu obračuna.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 343.352 KM, u okviru kojih su najznačajniji troškovi: zdravstvenih usluga (150.445 KM), medicinskog zbrinjavanja otpada (39.167 KM), komunalnih usluga (31.618 KM), ostalih neproizvodnih usluga (14.033 KM), telefonskih usluga (12.292 KM), oglasa u štampi i drugim medijima (12.050 KM), advokatskih usluga (11.468 KM) i stipendija i kredita studentima i učenicima (5.000 KM).

Troškovi zdravstvenih usluga iskazani su u iznosu od 150.445 KM, u okviru kojih se dio od 60.000 KM odnosi na realizaciju Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga iz oblasti transfuzijske medicine koji je potpisan s Kantonalnom bolnicom „Dr. Safet Mujić“ Mostar. Na ovoj poziciji evidentirani su i troškovi po pristiglim fakturama Doma zdravlja u iznosu od 80.353 KM za pružene usluge pripravnosti i angažovanja pedijatra i ginekologa u operacionoj sali, zatim za obavljanje dežure na bolničkim odjelima i rad specijaliste radiologa. Detaljnije o tome obrazložili smo pod tačkom 6.1.1 Izvještaja.

Troškovi zbrinjavanja medicinskog otpada iskazani su u iznosu od 39.167 KM, a realizuju se u skladu s potpisanim Ugovorom o zbrinjavanju medicinskog otpada koji je zaključen s preduzećem „Reciklon“ d.o.o. Sarajevo.

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga iskazani u iznosu od 14.033 KM, od čega se 10.000 KM odnosi na izdatu fakturu Doma zdravlja za korištenje zajedničkih prostorija. **Nije prezentiran relevantan dokument kojim se reguliše korištenje zajedničkih prostorija, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost fakturisanog troška u iznosu od 10.000 KM.**

Preporuka:

- **ugovorom definisati iznos naknade i način korištenja zajedničkih prostorija između Bolnice i Doma zdravlja.**

6.1.3 Finansijski rezultat

U 2019. godini iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 1.436.206 KM. Navedeno ukazuje da je Bolnica nastavila poslovanje s gubitkom i u 2019. godini, te da prihodi od Zavoda zdravstvenog osiguranja i iz Budžeta HNK, kao ni vlastiti prihodi iz poslovnih aktivnosti, nisu bili dovoljni za izmirenje ranije stvorenih i dospjelih obaveza i pokriće svih troškova poslovanja.

Finansijski izvještaji usvojeni su odlukom direktorice od 28. 2. 2020. godine, dok ih je Upravni odbor usvojio tek 20. 5. 2020. godine, što je detaljnije objašnjeno pod tačkom 5. Izvještaja.

Također ističemo da Skupština HNK kao osnivač nije donijela odluku o pokriću gubitka u skladu sa članom 41. Zakona o ustanovama, što je detaljnije objašnjeno pod tačkom 6.2.3 Izvještaja.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilansa knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u sljedećim iznosima:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	7.999.818	8.215.514
Nematerijalna sredstva	16.198	6.674
Nekretnine, postrojenja i oprema	7.983.620	8.208.840

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Bolnica stalna sredstva početno vrednuje i iskazuje po trošku nabavke, dok se naknadno priznavanje vrši metodom nadoknadivog iznosa.

Strukturu materijalnih i nematerijalnih stalnih sredstava Bolnice na 31. 12. 2019. godine dajemo u tabeli:

u KM

Rb.	Opis	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, pogon. kancel. namj.	Transportna sredstva	Ostala nemater. sredstva (softver)	Zemljište	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	9 (2 do 8)
1	Nabavna vrijednost							
	na 1. 1. 2019. g.	7.415.572	6.035.427	59.797	229.119	8.233	478.386	14.226.534
	- direktna povećanja u 2019. g.		191.751	1.882		11.792		205.425
	- prenos sa pripreme							
	- otuđenje i rashodovanje		(297.421)	(2.458)				(299.879)
	- ostalo							0
	na 31. 12. 2019. g.	7.415.572	5.929.757	59.222	229.119	20.025	478.386	14.132.081
2	Akumulirana amortizacija							
	na 1. 1. 2019. g.	624.836	5.201.461	56.216	126.949	1.559	0	6.011.021
	- amortizacija za 2019. g.	96.402	282.320	655	35.030	2.268		416.675
	- amortizacija iz ranijeg razdoblja							0
	- otuđenje i rashodovanje		(297.421)	(2.458)				(299.879)
	- ostalo		4.445					4.445
	na 31. 12. 2019. g.	721.238	5.190.805	54.413	161.978	3.827	0	6.132.261
3	Neto knjigovodstvena vrijednost							
	na 1. 1. 2019. g.	6.790.736	833.966	3.581	102.170	6.674	478.386	8.215.513
	na 31. 12. 2019. g.	6.694.334	738.952	4.808	67.140	16.198	478.386	7.999.819

Kao što se može vidjeti iz tabele, Bolnica je u 2019. godini imala direktna povećanja stalnih sredstava u iznosu od 205.425 KM, od čega se na povećanje po osnovu donacija odnosi 123.711 KM i po osnovu finansiranja iz vlastitih sredstava 81.714 KM. Kao što smo naveli pod tačkom 6.1.1.1 Izvještaja, Bolnica nije namjenski utrošila doznačena sredstva za kapitalne izdatke Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK u iznosu od 800.250 KM, gdje smo i dali odgovarajuću preporuku. Također su isknižena stalna sredstva nabavne vrijednosti od 299.879 KM, od čega po osnovu rashodovanja 267.435 KM i po osnovu prodaje osnovnog sredstva medicinskog sredstva Autolyser 32.444 KM. Detaljnije o načinu rashodovanja stalnih sredstava obrazložili smo pod tačkom 6.2.7 Izvještaja, gdje smo dali odgovarajuću preporuku.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 7.983.620 KM (nabavna vrijednost 14.316.545 KM, ispravka vrijednosti 6.332.925 KM), a odnose se na vrijednost nematerijalnih sredstava, zemljišta, građevinskih objekata, kao i postrojenja i opreme. Vrijednost zemljišta, zgrada, građevinskih objekata i opreme u prethodnom periodu bila je predmetom ponovnog vrednovanja na osnovu procjene sudskog vještaka. Više o revalorizaciji ove imovine naveli smo pod tačkom 6.2.4. Izvještaja.

Građevinski objekti predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava Bolnice, koji je iskazan u iznosu od 6.694.334 KM (nabavna vrijednost 7.415.572 KM, ispravka vrijednosti 721.238 KM). U knjigovodstvenim evidencijama se vodi zgrada za koju se obračunava amortizacija u skladu sa stopama koje je utvrdio Upravni odbor Pravilnikom o računovodstvenim politikama.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 810.900 KM, od čega se na postrojenja odnosi 738.952 KM, alate, pogonski i kancelarijski namještaj 4.808 KM i na transportna sredstva 67.140 KM.

Nematerijalna stalna sredstva iskazana su u iznosu od 16.198 KM, a odnose se na vrijednost softvera.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
ZALIHE	78.309	81.956
Sirovine, materijal i rezervni dijelovi	76.226	81.956
Dati avansi	2.083	0

Pravilnikom o računovodstvenim politikama uređena je politika priznavanja zaliha. Zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po nabavnoj vrijednosti (trošku nabavke). Ako je neto prodajna vrijednost zaliha niža od troškova nabavke, vrednuju se i iskazuju po neto prodajnoj vrijednosti u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe. U trošak zaliha uključuju se svi troškovi nabavke i drugi koji su nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Troškovi zaliha sitnog inventara i autoguma iskazuju se metodom 100% otpisa. Razduženje zaliha sirovina i materijala vrši se po prosječnoj cijeni.

Najveći dio iskazanih zaliha na 31. 12. 2019. godine odnosi se na zalihe lijekova u iznosu od 30.533 KM i laboratorijskog materijala u iznosu od 20.685 KM.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2019. godine iskazani su u sljedećim iznosima:	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	453.336	15.006
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	450.905	2.174
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	17	0
Blagajne – domaća valuta	1.427	2.552
Ostala novčana sredstva	987	10.280

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

Transakcijski računi za domaći i inostrani platni promet otvoreni su kod sljedećih banaka: UniCredit d.d. Mostar i Addiko d.d. Sarajevo.

Blagajna – domaća valuta odnosi se na glavnu blagajnu Bolnice. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Bolnica gotov novac, ostvaren od obavljanja usluga, uplaćuje na transakcijski račun u skladu s članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu¹⁹ i članom 8. Uredbe o uvjetima i plaćanju gotovim novcem.²⁰

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKT. VREMENSKA RAZGRANIČENJA	479.317	963.787
Kratkoročna potraživanja	477.617	962.087
Potraživanja od prodaje	162.058	113.148
Druga kratkoročna potraživanja	315.559	848.939
Kratkoročni finansijski plasmani	1.700	1.700

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

Potraživanja od prodaje u finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 162.058 KM, od čega su najznačajnija od Doma zdravlja u iznosu od 147.159 KM, JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece Pazarić 7.482 KM, PD Igman Konjic 4.079 KM (za izvršene sistematske preglede), dok ostala potraživanja iznose 3.338 KM. Iskazana potraživanja od Doma zdravlja u finansijskim izvještajima veća su za 65.955 KM u odnosu na iskazana potraživanja u analitičkom bruto bilansu, za izvršenu kompenzaciju potraživanja i obaveza, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.2.7 Izvještaja.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 315.599 KM i odnose se na potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK po osnovu Ugovoru o regulisanju međusobnih odnosa u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite za 2019. godinu.

6.2.3 Gubitak iznad visine kapitala

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazan je gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 3.929.234 KM. Tokom 2019. godine došlo je do povećanja gubitka iznad visine kapitala za 1.436.206 KM, što se odnosi na gubitak iz poslovanja koji je utvrđen u Bilansu uspjeha za 2019. godinu.

Kontinuirano poslovanje Bolnice s negativnim finansijskim rezultatom u prethodnim periodima rezultiralo je akumuliranim gubitkom na 31. 12. 2019. godine u iznosu od 8.602.782 KM, koji prelazi visinu kapitala Bolnice za 3.929.234 KM (gubitak iznad visine kapitala). Navedeno ukazuje na izrazito nepovoljan finansijski položaj Bolnice, koja je od 2012. godine pa nadalje konstantno ostvarivala gubitak. Mjesečne doznake sredstava od Zavoda i iz budžeta HNK, kao i vlastiti prihodi, nisu dovoljni za izmirenje dospjelih obaveza i pokriće svih troškova poslovanja.

Članom 41. Zakona o ustanovama definisano je da Osnivač (Skupština HNK) supsidijarno odgovara za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Shodno Zakonu, kada je osnivač odgovoran za obaveze ustanove dužan je pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna te, ako je ustanova za dvije uzastopne godine iskazala višak rashoda nad prihodima, razriješiti predsjednika i članove upravnog odbora, u kojem slučaju je upravni odbor dužan razriješiti direktora. **S tim u vezi ukazujemo da se u Odluci o osnivanju Javne ustanove „Opća bolnica Konjic“ (u daljem tekstu: Odluka o osnivanju) ne navodi da osnivač ima obaveze prema Bolnici, već se isključivo članom VII Odluke o osnivanju upućuje na ugovor između osnivača i ustanove, koji nije zaključen. Međutim, u članu 34. Statuta, koji ima saglasnost Skupštine HNK, definisano je da osnivač odgovara solidarno i neograničeno za obaveze Bolnice.**

Upravni odbor Bolnice nije donio Odluku o prijedlogu pokrića akumuliranog gubitka na 31. 12. 2019. godine, što nije u skladu s članom 15. Statuta i članom 44. stav 6) Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH.

Upravni odbor Bolnice se 20. 11. 2019. godine obratio Zavodu zdravstvenog osiguranja HNK sa zahtjevom za povećanje godišnje/mjesečne tranše za 2020. godinu. U zahtjevu Upravni odbor predlaže da se mjesečna tranša poveća za cca 119.000 KM, odnosno da se Bolnici priznaju stvarno nastali troškovi pružanja ugovorenih usluga zdravstvene zaštite. Također, istakli su da Bolnica više nije u stanju primijeniti nijednu mjeru štednje a da ne ugrozi obim i kvalitet pružanja zdravstvene zaštite.

Također, u Izvještaju o radu Bolnice, koji u vrijeme sačinjavanja našeg Izvještaja još uvijek nije bio razmatran na Skupštini HNK, Bolnica je istakla da već duže vrijeme ne uplaćuje pune doprinose na plaće radnika zbog ugrožene likvidnosti, te da primjenom novog Kolektivnog ugovora za doktore medicine i stomatologije dolazi do značajnog povećanja troškova plaća i doprinosa, što nije održivo uz postojeći način i iznos finansiranja Osnivača jer razlika između iznosa mjesečne tranše i stvarnih troškova iznosi cca 128.000 KM. U rješavanju problema nedovoljnog finansiranja, Bolnica traži aktivno uključivanje svih nivoa vlasti, prije svega osnivača i Zavoda HNK kao jedinog finansijera.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti prema osnivaču u cilju zaključivanja ugovora, u skladu s članom VII Odluke o osnivanju, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Bolnice;*
- *poduzeti aktivnosti prema osnivaču u cilju njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema i nelikvidnosti Bolnice, u skladu s članom 41. Zakona o ustanovama i članom 34. Statuta.*

6.2.4 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	0	0
Osnovni kapital	2.000	2.000
Revalorizacione rezerve	4.671.548	4.734.309
Neraspoređena dobit	188.283	125.522
Gubitak do visine kapitala	(4.861.831)	(4.861.831)

Prema Statutu, Bolnica je javna zdravstvena ustanova u vlasništvu HNK, koja je osnovana u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Odlukom o osnivanju javne zdravstvene ustanove „Opća bolnica Konjic“ (u daljem tekstu: Odluka o osnivanju), na osnovu članova 53. i 54. tog Zakona. U Statutu Bolnice nije naveden iznos sredstava za osnivanje zdravstvene ustanove, što je bila obaveza u skladu sa članom 63. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Članom VIII Odluke o osnivanju definisano je da će se međusobna prava i obaveze između osnivača i ustanove regulisati statutom ustanove na koji saglasnost daje osnivač. Dalje, članom VII Odluke o osnivanju definisano je da će se višak rashoda nad prihodima rješavati ugovorom između osnivača i ustanove, za koji nam nije prezentovano da je zaključen.

U skladu s članom 41. Zakona o ustanovama, osnivač, odnosno Vlada HNK, dužan je u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna pokriti višak rashoda nad prihodima. **Prema prezentiranim informacijama, Bolnica ostvaruje višak rashoda nad prihodima u svakoj od protekle četiri godine, te konstatujemo da nije postupljeno u skladu sa navedenim Zakonom.**

Revalorizacione rezerve na 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 4.671.548 KM, od čega se na procjenu vrijednosti zemljišta odnosi 478.386 KM i na procjenu građevinskih objekata i opreme 4.193.162 KM. Konstatujemo da je do procjene građevinskih objekata i opreme došlo iz razloga što je u ranijem periodu izvršeno renoviranje zgrade i nabavka opreme iz sredstava donacije, finansirano iz kreditnih sredstava HNK. Na osnovu procjene sudskog vještaka, evidentiranje je izvršeno kao povećanje stalnih sredstava i revalorizacionih rezervi, umjesto kao povećanje stalnih sredstava i odloženih prihoda. **Na ovaj način Bolnica nije postupila u skladu s članom 38. Pravilnika o računovodstvenim politikama Opće bolnice Konjic, kao ni s tačkom 24. MRS-a 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći, koji nalaže da se bespovratna davanja povezana s imovinom priznaju ili kao odgođeni prihod po osnovu tih davanja ili tretiranjem kao odbitne stavke pri izračunavanju knjigovodstvenog iznosa imovine. Stoga ne možemo potvrditi iskazane revalorizacione rezerve u iznosu od najmanje 4.193.162 KM, a samim tim ni gubitak iznad visine kapitala koji je iskazan u iznosu od 3.929.234 KM.**

Preporuka:

- *sredstva iz donacija evidentirati u skladu s MRS-om 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći.*

6.2.5 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja iskazana su u iznosu od 29.061 KM, a odnose se u cijelosti na rezervisanja po osnovu sudskih presuda.

6.2.6 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 12.910.953 KM, sa sljedećom strukturom u narednoj tabeli:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE	12.910.953	11.717.132
Kratkoročne obaveze	12.396.753	11.244.506
Obaveze iz poslovanja	795.571	613.478
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	11.563.321	10.571.805
Druge obaveze	37.861	39.524
Pasivna vremenska razgraničenja	514.200	472.626

6.2.6.1 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 12.396.753 KM, od čega se na obaveze iz poslovanja odnosi 795.571 KM, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih 11.563.321 KM i na druge obaveze 37.861 KM.

Obaveze iz poslovanja su u finansijskim izvještajima iskazane u iznosu od 795.571 KM, od čega obaveze prema dobavljačima iznose 793.968 KM. Najznačajnije su obaveze prema sljedećim dobavljačima: „Elektrodistribucija Mostar“ u iznosu od 230.804 KM, RMC „Dr. Safet Mujić“ Mostar 92.000 KM, „Farmavita“ d.o.o. 83.456 KM, „Inel – med“ d.o.o. Mostar 44.537 KM i KCUS 23.250 KM. **Iskazane obaveze prema Domu zdravlja u finansijskim izvještajima veće su za 65.955 KM u odnosu na iskazane obaveze u analitičkom bruto bilansu, što se odnosi na izvršenu kompenzaciju potraživanja i obaveza, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.2.7 Izvještaja.**

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 11.563.321 KM. Njihova struktura je sljedeća: obaveze za porez i doprinose (10.563.533 KM), obaveze za neto plaće (850.530 KM) i obaveze za ostala primanja zaposlenih (149.258 KM).

Obaveze za poreze i doprinose odnose se na neplaćene poreze i doprinose iz tekućeg i ranijih perioda, kao i zatezne kamate i troškove prinudne naplate. Naime, uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju, Sporazum o odgođenom plaćanju dužnih javnih prihoda iz 2012. godine i Rješenja o pokretanju postupaka prinudne naplate koje je izdala Porezna uprava FBiH 2015. godine, konstatovali smo da je Bolnica, kao i njen prethodnik JU „Opšta bolnica“ Konjic, kontinuirano, dugi niz godina, isplaćivala plaće bez isplate poreza i pripadajućih doprinosa za penziono, zdravstveno i osiguranje u slučaju nezaposlenosti. Zato na 31. 12. 2019. godine Bolnica ima iskazane obaveze u iznosu od 10.563.533 KM, od čega se na nastale obaveze 2019. godine odnosi 1.075.800 KM, čiju strukturu dajemo u tabeli:

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE	10.563.533	9.568.763
Obaveze za doprinose za PIO	6.465.349	5.884.532
Obaveze za doprinose za zdravstveno osiguranje	1.846.818	1.553.048
Obaveze za porez na dohodak	102.888	97.620
Obaveze za doprinose za nezaposlenost	680.531	595.207
Obaveze za porez za zaštitu od prir. i dr. nesreća	123.137	109.040
Obaveze za opću vodnu naknadu	98.034	83.937
Obaveze za kamate i troškove prinude	1.246.776	1.245.382

Neizmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa veće su za 994.770 KM, što je direktna posljedica nedovoljnih sredstava za finansiranje rada Bolnice. Utvrdili smo da Bolnica plaćanje predmetnih obaveza vrši sukcesivno, u zavisnosti od raspoloživih sredstava i prilikom penzionisanja zaposlenika. **S obzirom na to da se Bolnica nalazi u nezavidnom finansijskom položaju, konstantno kasni s isplatom neto plaća zaposlenicima – dva mjeseca unazad i ne izmiruje sve obaveze za poreze i doprinose na plaće (plaća dio doprinosa za PIO i za zdravstvo kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja, ali nikako ne izmiruje doprinose za zdravstveno osiguranje prema Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, te za nezaposlenost).**

U 2019. godini uplaćeno je ukupno 1.080.970 KM pripadajućih poreza i doprinosa na plaće zaposlenih, od čega se na plaćene obaveze za 2019. godinu odnosi 969.330 KM, a na prethodne periode 111.640 KM. Ističemo da je uplaćeni iznos manji za 1.075.800 KM u odnosu na stvarno obračunate obaveze u 2019. godini za poreze i doprinose u iznosu od 2.045.130 KM. Zato konstatujemo da Bolnica, prilikom isplate plaća zaposlenicima u prethodnom periodu i u 2019. godini, nije vršila uplatu pripadajućih poreza i doprinosa, što nije u skladu s članom 27. Zakona o porezu na dohodak, članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.²¹

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti na osiguranju sredstava za izmirenje dospjelih obaveza po osnovu poreza i doprinosa, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.*

6.2.6.2 Druge obaveze

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 37.861 KM i odnose se na obaveze za naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 28.009 KM, obaveze za poreze i doprinose po ugovorima o djelu u iznosu od 5.575 KM, obaveze za poreze i doprinose za naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od 1.768 KM, obaveze za naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od 1.417 KM, obaveze po osnovu zatezних kamata u iznosu od 949 KM, te ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 143 KM.

Detaljnije o ugovorima o djelu obrazložili smo pod tačkom 6.1.2.1 Izvještaja.

6.2.6.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja, iskazana u iznosu od 514.200 KM, odnose se na odložene prihode po osnovu primljenih donacija stalnih sredstava. U toku godine došlo je do povećanja pasivnih vremenskih razgraničenja zbog primljenih donacija stalnih sredstava u iznosu od 123.711 KM, te istovremeno smanjenja zbog obračunate amortizacije na donirana stalna sredstva u iznosu od 82.138 KM.

6.2.7 Popis sredstava i obaveza

Direktorica Bolnice je 6. 12. 2019. godine donijela Odluku o vršenju popisa i formiranju zajedničkih komisija za popis koji se obavljao od 10. 12. 2019. do 31. 12. 2019. godine. Imenovane su sljedeće komisije: Centralna popisna komisija, Komisija za popis materijalnih i nematerijalnih stalnih sredstava i sitnog inventara, Komisija za popis novčanih sredstava, Komisija za popis lijekova i sanitetskog materijala, reagensa i laboratorijskog materijala, ekonomata i kuhinje, te Komisija za popis potraživanja i obaveza.

Centralna popisna komisija je 20. 1. 2020. godine sačinila Izvještaj o popisu, koji je Upravni odbor razmatrao i usvojio posebnom odlukom 26. 2. 2020. godine. Upravni odbor je na prijedlog komisije za popis donio sljedeće: odluku o uknjiženje donirane opreme tokom 2019. godine u ukupnom iznosu od 123.711 KM (od Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK 83.161 KM, „Igmara“ d.d. Konjic 40.000 KM i grupe studenata iz Holandije 550 KM); odluku o otpisu zastarjelih obaveza koje potiču iz 2010. godine u iznosu od 2.637 KM; odluku o otpisu zastarjelih i osporenih potraživanja koja se odnose na potraživanje starije od 12 mjeseci 120 KM; kao i odluku o rashodovanju opreme sadašnje vrijednosti od 0 KM (ukupne nabavne vrijednosti: 267.435 KM, ispravke vrijednosti: 267.435 KM).

Prema prezentiranom, odluka Upravnog odbora o rashodovanju stalnih sredstava (opreme) provedena je nepravilnim stavom za knjiženje (istovremenim storniranjem nabavne vrijednost stalnih sredstava na dugovnoj strani i ispravke vrijednosti stalnih sredstava na potražnoj strani), što je imalo za posljedicu nemogućnost praćenja izvršenih knjigovodstvenih promjena vezanih za evidentiranje stalnih sredstava.

²¹„Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18

Upravni odbor je Odlukom o otpisu rashodovane opreme „zadužio Tehničku službu da izvrši selekciju rashodovane opreme na način da sve što može treba da se proda kao sekundarna sirovina na otpadu sekundarnih sirovina, a ostalo da se zbrine kao redovan komunalni otpad“. Prema prezentiranom Zapisniku šefa tehničke službe od 9. 3. 2020. godine, izvršena je selekcija predložene opreme za rashod na način da je izdvojeno sve što se može prodati kao sekundarna sirovina, dok je ostalo zbrinuto u komunalni otpad. S tim u vezi prezentiran nam je spisak stalnih sredstava razvrstanih kao sekundarni otpad nabavne vrijednosti od 33.897 KM i računi kojima se dokazuje da je prodat za 430 KM, kao i spisak stalnih sredstava razvrstanih kao komunalni otpad nabavne vrijednosti od 233.538 KM, bez dodatne dokumentacije o njegovom zbrinjavanju.

Vezano za način rashodovanje opreme, ističemo da Bolnica u Pravilniku o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza nije definisala postupak rashodovanja stalnih sredstava, što nije u skladu s članom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također, s obzirom na to da Bolnica nije formirala komisiju za rashodovanje stalnih sredstava u cilju pravilnog zbrinjavanja predloženih sredstava za otpis prije njihovog isknjižavanja, ne možemo potvrditi da su rashodovana stalna sredstva po popisu 31. 12. 2019. godine (nabavne vrijednosti: 267.435 KM) zapisnički uništena ili predata ovlaštenim pravnim osobama za uništenje otpada, donirana ili prodana. Sve ovo više dobiva na važnosti ako se uzme u obzir da se radi o medicinskoj opremi potencijalno značajne upotrebne ili prodajne vrijednosti.

Vezano za popis potraživanja, konstatujemo da je popisna komisija popisala potraživanja samo u iznosu od 330.458 KM, dok smo uvidom u analitički bruto bilans utvrdili da potraživanja iznose 411.622 KM, a u finansijskom izvještaju – bilansu stanja 477.617 KM. Razlika između popisanog i evidentiranog stanja potraživanja u analitičkom bruto bilansu odnosi se na potraživanja od Doma zdravlja u iznosu od 81.203 KM. Razlika između evidentiranog stanja potraživanja u analitičkom bruto bilansu i iskazanog stanja u finansijskom izvještaju također se odnosi na potraživanje od Doma zdravlja za izvršenu kompenzaciju u iznosu od 65.995 KM.

Vezano za popis obaveza, konstatujemo da je popisna komisija popisala obaveze prema dobavljačima u iznosu od 748.283 KM, dok smo uvidom u analitički bruto bilans utvrdili da ove obaveze iznose 727.973 KM, a u finansijskom izvještaju – bilansu stanja 793.968 KM. Razlika između evidentiranog stanja obaveza u analitičkom bruto bilansu i iskazanog stanja u finansijskom izvještaju odnosi se na obaveze prema Domu zdravlja za izvršenu kompenzaciju u iznosu od 65.995 KM. Ističemo da Bolnica ima evidentirane značajne obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od 11.563.321 KM, koje ne možemo potvrditi iz razloga što nije izvršeno usklađivanje neplaćenih poreza i doprinosa, kao i pripadajućih kamata i troškova prinudne naplate sa Poreznom upravom FBiH. S tim u vezi, Komisija je dala obrazloženje da je pokušala usaglasiti stanje obaveza za poreze i doprinose sa Poreznom upravom FBiH, ali do toga nije došlo jer Porezna uprava nije izvršila zaduženje na Bolnicu po osnovu diobenog bilansa njenog prethodnika – JU „Opšta bolnica“ Konjic.

Zbog svega navedenog, konstatujemo da popisom nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja i obaveza, te nije izvršeno njihovo usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuke:

- *izvršiti usklađivanje stvarnog stanja potraživanja i obaveza sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;*
- *Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza definisati postupak rashodovanja stalnih sredstava, u skladu s članom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 5.941.489 KM i novčane isplate od 5.503.159 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom od 438.330 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U izvještaju o promjenama na kapitalu za 2019. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao ni sa članom 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. Bolnica je u prethodnom periodu konstantno ostvarivala gubitke u poslovanju, koji su rezultirali akumuliranim gubitkom na 31. 12. 2019. godine u iznosu od 8.602.782 KM. Obaveze na 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 12.910.953 KM, od čega su obaveze po osnovu neizmirenih poreza i doprinosa za primanja zaposlenih iznosile 10.563.533 KM. Iz navedenih razloga postoji značajna sumnja da će Bolnica biti u mogućnosti realizovati sredstva i isplatiti obaveze u normalnom toku poslovanja. U Bilješkama uz finansijske izvještaje Upravni odbor nije objavio značajnu neizvjesnost o sposobnosti Bolnice da nastavi neograničeno poslovati, već su samo objavljeni statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje).

Preporuka:

- *Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.*

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor donio je Plan javnih nabavki 26. 2. 2019. godine, kao i njegovu izmjenu i dopunu 18. 12. 2019. godine, u ukupnoj vrijednosti od 1.008.500 KM (bez PDV-a), od čega su planirane nabavke roba u vrijednosti od 638.500 KM i usluga u vrijednosti od 370.000 KM.

Plan javnih nabavki za 2019. godinu ne odražava realno predviđanje roba i usluga koje je trebalo nabaviti, odnosno on ne sadržava konkretne predmetne nabavke prema stvarnim potrebama Bolnice. Pojedine stavke navedene su uopćeno po vrsti izdatka. Planirana je nabavka stalnih sredstava u vrijednosti od 100.000 KM, nabavka usluga održavanja opreme u vrijednosti od 20.000 KM i nabavka usluga održavanja građevina od 20.000 KM, bez informacija o tome koja stalna sredstva se planiraju nabaviti, održavati itd.

U Planu nisu sadržane procijenjene vrijednosti nabavki u skladu s članovima 15. i 18. Zakona o javnim nabavkama.²² Pored toga, Planom je ostavljena mogućnost provođenja različitih postupaka nabavki za pojedinačne planirane stavke, u zavisnosti od vrijednosti predmetne nabavke. **Zbog svega navedenog, konstatujemo da Plan javnih nabavki za 2019. godinu nije sačinjen na način da se detaljno planira potrošnja sredstava putem provođenja jednog od postupaka koji je propisan Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala transparentnost u provođenju nabavki i ekonomičnost trošenja sredstava.**

²² „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

Bolnica je u toku 2019. godine provođenjem postupaka javnih nabavki zaključila ugovore u vrijednosti od 712.392 KM, od čega u vrijednosti od 233.353 KM provođenjem četiri otvorena postupka, 180.000 KM jednim pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci, 152.738 KM na osnovu osam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda, 83.901 KM na osnovu 19 direktnih sporazuma i 62.400 KM putem dva postupka za dodjelu ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama.

Revidirali smo procedure izbora dobavljača u vrijednosti od 486.668 KM (68,31%), od čega dva otvorena postupka (140.734 KM), pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci (180.000 KM), tri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda (81.554 KM), pet direktnih sporazuma (24.380 KM) i jedan postupak za dodjelu ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama, te realizaciju zaključenih ugovora (60.000 KM).

Vezano za nabavku goriva i maziva za transportna sredstva (27.593 KM), konstatujemo da Bolnica nije provela propisanu proceduru u cilju zaključivanja novog ugovora o nabavci, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Umjesto toga, primjenjivala je raniji ugovor, potpisan s „Petrol BH Oil Company“ d.o.o., koji je istekao 22. 6. 2019. godine. Shodno potpisanom ugovoru, cijene goriva važile su na dan preuzimanja goriva, te se mijenjaju u skladu s kretanjima cijena goriva na svjetskom tržištu naftnih derivata i prema izmjenama zakonodavstva FBiH i BiH. Konstatujemo da ugovorom nije predviđeno da dobavljač, kao dokaz promjene cijena, Bolnici dostavlja Obavijest o promjenama cijena (OPC obrazac), tako da ne možemo potvrditi da su fakturisane cijene važile na dan preuzimanja goriva.

Revizijom provedenih otvorenih postupaka i konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda utvrdili smo da Bolnica ni u jednom slučaju nije provela e-aukciju, jer je u svim ovim postupcima kao kriterij za dodjelu ugovora propisala ekonomski najpovoljniju ponudu. Također, prilikom provođenja konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda Bolnica je u tenderskoj dokumentaciji, u svrhu dokazivanja lične sposobnosti, od ponuđača tražila da umjesto izjava ovjerenih kod nadležnih organa dostavljaju ovjerene kopije originala uvjerenja nadležnih institucija o izmirenju zdravstvenog, penzionog i invalidskog osiguranja, te direktnih i indirektnih poreza, što nije u skladu sa članom 45. stavovima 2) i 4) Zakona o javnim nabavkama. Naprijed navedeno je imalo za posljedicu da su svi ugovori (osim jednog) zaključeni na osnovu jedne ponude, što je direktna posljedica smanjene konkurentnosti ovakvim provođenjem postupaka javnih nabavki.

Prilikom provođenja postupaka javnih nabavki putem direktnog sporazuma ustaljena praksa je bila da Bolnica traži ponudu samo od jednog ponuđača, sa kojim, prije zaključivanja ugovora, nije pregovarano o ponudenoj cijeni. Pored toga, nisu prezentirani dokazi da je prethodno vršeno ispitivanje tržišta, zbog čega ne možemo potvrditi da su ugovori zaključeni na stvarnoj konkurentskoj osnovi sa najpovoljnijim ponuđačima, što nije u skladu sa članom 90. Zakona o javnim nabavkama i članovima 4. i 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma Bolnice.

Bolnica je prilikom nabavke dva ECG aparata (ukupne vrijednosti: 6.400 KM) i dva aparata za hemodijalizu (ukupne vrijednosti: 12.000 KM) umjesto konkurentskih postupaka provela direktne sporazume, što nije u skladu sa članom 15. stav 6) Zakona o javnim nabavkama, kojim je zabranjeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg zakonskog postupka.

Postupci javnih nabavki nisu u svim slučajevima provedeni u potpunosti u skladu s procedurama koje su propisane Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *osigurati da plan javnih nabavki sadrži precizne i sistematizovane podatke o predmetima nabavki, procijenjenoj vrijednosti i postupku koji se planira provesti, u skladu s članovima 15. i 18. Zakona o javnim nabavkama;*
- *prilikom provođenja postupka javne nabavke i zaključivanja ugovora o isporuci goriva za transportna sredstva definisati da se promjena cijena u odnosu na ugovorene vrši uz obavezno prezentiranje Obavijesti o promjeni cijena (OPC obrazac);*

- *postupke javnih nabavki provoditi uz dosljedno poštivanje općih principa i svih odredbi Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije, u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava i osiguranja aktivne i pravične konkurencije;*
- *prilikom provođenja postupaka javnih nabavki putem direktnog sporazuma vršiti ispitivanje tržišta i pregovarati o ponuđenoj cijeni, u cilju zaključivanja ugovora sa najpovoljnijim ponuđačima.*

8. SUDSKI SPOROVI

Zbog nepoštivanja odredbi Kolektivnog ugovora o pravima i obvezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH (za period od 2010. do 2014. godine) određeni broj radnika pokrenuo je tužbe protiv pravnog lica prethodnika Bolnice, tj. protiv „Opšte bolnice Konjic“. Kako bi zaustavila tužbe, Opšta bolnica je 2015. godine sa većinom zaposlenika potpisala sudsku nagodbu (Sporazum o izmirenju obaveza), u kojoj je definisala rokove za izmirenje ovih obaveza. Obaveze su podijeljene, u skladu s izvršenim diobenim bilansom, na Dom zdravlja i Opću bolnicu, u zavisnosti od toga gdje su zaposlenici nastavili radno angažovanje, ali pravni sljednici nisu ispoštovali nagodbu zbog konstantnog nedostatka sredstava. Ostali zaposlenici su nastavili tražiti svoja prava sudskim putem pa, pored navedenih sredstava, potražuje i neplaćene doprinose za PIO za period od 2008. do 2013. godine. Sporovi se rješavaju u korist zaposlenika, zbog čega Bolnica ima značajan odliv sredstava, koji se dodatno uvećavaju za sudske troškove i zatezne kamate.

U 2019. godini po ovom osnovu izmirene su obaveze u ukupnom iznosu od 112.400 KM, od čega je realizacija sudske nagodbe iznosila 68.742 KM i realizacija glavnice po osnovu sudskih izvršnih rješenja 43.658 KM (evidentirano na poziciji bruto plaća – razlika radni sporovi 10.645 KM i kao zatvaranje prethodno izvršenih rezervisanja 33.013 KM). Pored toga, značajni su i ostali troškovi, evidentirani u ukupnom iznosu od 20.393 KM, od čega po osnovu sudskih troškova 10.299 KM i po osnovu zateznih kamata 10.094 KM. Preostale obaveze za neisplaćene neto plaće i druge naknade iz prethodnog perioda na 31. 12. 2019. godine iznose 150.898 KM, od čega obaveze za neto plaće iz prethodnog perioda iznose 121.837 KM i obaveze po osnovu izvršenih rezervisanja za sudske postupke 29.061 KM.

Bolnica vodi evidenciju i vrši procjenu ishoda sudskih sporova koji se vode protiv nje. Na 31. 12. 2019. godine priznata su rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 29.061 KM (od čega 2019. godine 9.915 KM), u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Bolnice. Prema prezentiranom, Bolnica nema pokrenutih sudskih sporova protiv drugih pravnih i fizičkih lica.

S obzirom na to da je Bolnica, kao i Dom zdravlja, pravni sljednik „Opšte bolnice Konjic“ protiv koje radnici vode radne sporove, u praksi se nerijetko dešava da se sudska izvršna rješenja zaposlenika Doma zdravlja izvršavaju sa računa Bolnice. U 2019. godini na ovakav način realizovana su dva sudska izvršna rješenja u ukupnom iznosu od 124.944 KM, koja su evidentirana kao potraživanja od Doma zdravlja.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti na blagovremenom izmirenju pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja, u cilju smanjenja ukupnih izdvajanja novčanih sredstava po osnovu sudskih troškova i zateznih kamata u sudskim postupcima.*

9. REALIZACIJA KREDITNIH SREDSTAVA IZ SAUDIJSKOG FONDA ZA RAZVOJ

Skupština HNK je 20. 4. 2018. godine donijela Odluku o prihvatanju zaduženja po Sporazumu o zajmu između Saudijskog fonda za razvoj (u daljem tekstu: Saudijski fond) i BiH za projekat „Izgradnja i obnova određenog broja bolnica u Bosni i Hercegovina“ u iznosu od 19.500.000 USD. Kreditno zaduženje namijenjeno je za potrebe zdravstvenih ustanova sa područja HNK, tj. za realizaciju tri potprojekta, od čega se za potrebe Sveučilišne kliničke bolnice Mostar izdvaja 11.700.800 USD, RMC „Dr. Safet Mujić“ 5.850.400 USD i Opću bolnicu Konjic 1.950.133 USD. Skupština BiH je 25. 10. 2018. godine donijela Odluku o ratifikaciji Sporazuma o zajmu (Izgradnja i obnova određenog broja bolnica u BiH) između BiH i Saudijskog fonda koji je potpisan 25. 7. 2018. godine u iznosu od 73.130.000 saudijskih rijala (što je ekvivalent 19.500.000 USD). Shodno odredbama potpisanog Sporazuma i Protokola o implementaciji projekta kojim su regulisani odnosi između Ministarstva finansija HNK i Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike HNK i bolnica kao krajnjih korisnika sredstava, HNK će vršiti povrat kredita, Ministarstvo finansija HNK zaduženo je za provođenje projekta i za vođenje evidencije trošenja i servisiranja obaveza po kreditu, dok će navedene tri zdravstvene ustanove koristiti kreditna sredstva za prioritetne namjene i vršiti tehničku implementaciju projekta. Završetak projekta planiran je krajem 2022. godine, trošak kredita iznosi 2% godišnje na povučeni i neotplaćeni iznos glavnice zajma, dok će se rate kredita plaćati dva puta godišnje, u periodu od 2023. do 2043. godine.

U skladu s potpisanim Sporazumom, pripadajući iznos kreditnih sredstava Bolnica Konjic treba utrošiti za: obnovu laboratorija, kuhinje, apoteke i vešeraja; izgradnju još jednog sprata za smještaj dodatnih 30 kreveta za odjel neurologije i pedijatrije, medicinsku opremu i namještaj za dodatni sprat; te nabavku dva ambulantna vozila, računarske i medicinske opreme. Bolnica obavlja tehničku implementaciju projekta, koja podrazumijeva: izradu tenderske dokumentacije i njeno usaglašavanje sa Fondom, provođenje procedura oglašavanja, evaluacija i odabir izvođača radova i dobavljača opreme, angažovanje kvalificiranih i iskusnih konsultanata, ugovaranje sa izvođačima/dobavljačima, praćenje svih faza realizacije, pripremu tehničke i finansijske dokumentacije za povlačenje sredstava, izvještavanje o realizaciji projekta i druge aktivnosti u vezi sa realizacijom projekta.

Direktorica je 10. 12. 2019. godine donijela Plan dinamike realizacije projekta u cilju realizacije kreditnih sredstava. Prema prezentiranoj dokumentaciji o provedenim aktivnostima do 12. 8. 2020. godine, Bolnica je zaključila ugovor za nabavku medicinske opreme sa preduzećem „Medical“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 1.775.000 KM (bez PDV-a) i ugovor za nabavku sanitetskog vozila i nemedicinske opreme sa grupom ponuđača – Konzorcijem kojeg čine „M.R.M export-import“ d.o.o. i „Olovka“ str. vl. Ana Grubešić u vrijednosti 228.494 KM (bez PDV-a). Pored toga, i za nabavku građevinskih radova završena je procedura izbora dobavljača, koji je dao ponudu od 1.332.478 KM (bez PDV-a). Međutim, još uvijek nije zaključen ugovor jer se čeka na saglasnost Saudijskog fonda za razvoj.

Vezano za provedene procedure prilikom zaključivanja ugovora, konstatujemo da Bolnica nije primjenjivala odredbe Zakona o javnim nabavkama, već je primjenjivala Smjernice za nabavku robe i ugovaranje izvršavanja radova i angažiranje konsultanata međunarodnih razvojnih agencija članica Koordinacijske grupe iz 2001. godine. Primjena tih Smjernica prihvaćena je u odjeljku 2.03 potpisanog Sporazuma o zajmu između Bosne i Hercegovine i Saudijskog fonda za razvoj, koji je ratificirala Skupština BiH. Shodno ovim Smjernicama, postupci su provedeni u dvije faze, tako da se nakon završetka I faze ocjenjivala kvalifikovanost ponuđača za dostavu ponuda, a u II fazi se vrši dostava cjenovnog dijela ponuda. S tim u vezi, ističemo da je Ured za razmatranje žalbi BiH, zbog nenadležnosti za postupanje, 6. 4. 2020. godine odbacio žalbu potencijalnog ponuđača („MGM FARM“ d.o.o. Kakanj), koji se žalio zbog toga što tenderskom dokumentacijom nije bila propisana pravna zaštita stranaka u postupku. Imajući u vidu da Saudijski fond za razvoj nije donirao već plasirao kreditna sredstva Hercegovačko-neretvanskom kantonu, ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja Sporazuma o kreditnom zaduženju uz postojeću klauzulu kojom se zaobilazi primjena Zakona o javnim nabavkama.

Imajući u vidu da je Bolnica i u ranijim periodu, iz kreditnih sredstava HNK, vršila renoviranje zgrade i nabavku opreme, a ove troškove nepravilno evidentirala kao revalorizacione rezerve umjesto kao odloženi prihod, skrećemo pažnju na dosljednu primjenu tačke 24. MRS-a 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći, prilikom evidentiranja povećanja vrijednosti stalnih sredstava u narednom periodu, a čija nabavka se finansira kreditnim sredstvima Saudijskog fonda za razvoj. Detaljnije o tome obrazložili smo pod tačkom 6.2.4 Izvještaja, gdje smo dali odgovarajuću preporuku.

Preporuka:

- u saradnji s nadležnim organima i institucijama preispitati opravdanost zaključivanja Sporazuma o kreditnom zaduženju uz postojeću klauzulu kojom se zaobilazi primjena Zakona o javnim nabavkama.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Bolnica je 21. 9. 2020. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Priložena dokumentacija i obrazloženja koja se odnose na: zaključivanje ugovora o djelu i ugovora za privremene i povremene poslove za sistematizovana radna mjesta doktora specijalista, javne nabavke, neplaćanje pripadajućih poreza i doprinosa na plaću zaposlenih i realizaciju kreditnih sredstava iz Saudijskog fonda za razvoj, nisu prihvaćena, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- U vezi sa zaključivanjem ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima za sistematizovana radna mjesta i provođenje procedura javnih nabavki, obrazloženja i dostavljena dokumentacija ne mijenjaju činjenično stanje, utvrđeno obavljenom revizijom.
- Bolnica je za neplaćene poreze i doprinose na plaću zaposlenih dala obrazloženje da je iznos sredstava koji se doznava putem Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK određen paušalno, te da nije dovoljan i ne prati njene stvarne potrebe. Naročito se ističe problem primjene kolektivnih ugovora za oblast zdravstva, kojima je došlo do povećanja izdataka za plaće zaposlenih za cca 125.000 KM mjesečno. Dato obrazloženje nije prihvaćeno budući da Bolnica nije platila dospjele obaveze po navedenom osnovu u iznosu od 10.563.533 KM, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Prihvatili smo data obrazloženja za angažovanje doktora specijalista (citologa, transfuziologa, dijabetologa i patologa) putem ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, kao i za sudske sporove, što smo i inkorporirali u konačan Izvještaj.

Bolnica je u komentaru navela da je već poduzela određene aktivnosti u cilju realizacije datih preporuka koje se odnose na donošenje Plana integriteta za borbu protiv korupcije, sačinjavanje Finansijskog plana za 2020. godinu i otklanjanje sistemske greške pri obračunu plaća.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjooš

Tim za reviziju

Nasiha Biberović – voditeljica tima

Mirza Šrndić – član tima

Ajla Kurbašić – članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravnog lica: Javna ustanova „Opća bolnica Konjic“			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	0	0
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	0	0
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	5.626.893	5.158.675
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	286.882	371.676
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	5.340.011	4.786.999
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	7.058.983	6.047.408
1	Nabavna vrijednost prodate robe	0	0
2	Materijalni troškovi	747.926	711.787
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.489.570	4.561.683
4	Troškovi proizvodnih usluga	48.195	94.233
5	Amortizacija	420.840	395.315
6	Troškovi rezervisanja	9.915	42.783
7	Nematerijalni troškovi	342.537	241.652
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	1.432.090	888.733
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	0	0
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	0	0
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	0	0
3	Pozitivne kursne razlike	0	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	0	0
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	10.094	3.346
3	Negativne kursne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	0	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	10.094	3.346
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	1.442.184	892.079
	OSTALI PRIHODI I RASHODI	0	0
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	7.995	137
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	60
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	7.995	77
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	1.255	1.043
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	0
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0	0
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	1.255	1.043
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	6.740	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	906
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	0	0
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	0	4.944
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	762	1.039
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	0	0
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	1.436.206	889.080
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) > 0	0	0
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) < 0	1.436.206	889.080
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	0	0
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	0	0
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	1.436.206	889.080
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
		0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	1.436.206	889.080
		0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	(1.436.206)	(889.080)
	a) vlasnicima matice	(1.436.206)	(889.080)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	(1.436.206)	(889.080)
	a) vlasnicima matice	(1.436.206)	(889.080)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:	0	0
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	165	162
	- na bazi stanja krajem mjeseca		

Direktorica je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2020. godine.

Direktorica: Suzana Sokolović-Begić

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravnog lica: Javna ustanova „Opća bolnica Konjic“					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
		3	4	5	6
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	14.336.570	6.336.752	7.999.818	8.215.514
1	Nematerijalna sredstva	20.025	3.827	16.198	6.674
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	14.316.545	6.332.925	7.983.620	8.208.840
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	1.010.962	0	1.010.962	1.060.749
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	78.309	404.924	78.309	81.956
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	932.653	0	932.653	978.793
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	3.929.234	0	3.929.234	2.493.028
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	19.276.766	6.336.752	12.940.014	11.769.291
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	0	0	0	0
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	19.276.766	6.336.752	12.940.014	11.769.291
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			0	0
1	Osnovni kapital			2.000	2.000
2	Upisani neplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			0	0
5	Revalorizacione rezerve			4.671.548	4.734.309
6	Nerealizovani dobici			0	0
7	Nerealizovani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			188.283	125.522
9	Gubitak do visine kapitala			(4.861.831)	(4.681.831)
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			29.061	52.159
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			0	0
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			12.396.753	11.244.506
1	Kratkoročne finansijske obaveze			0	0
2	Obaveze iz poslovanja			795.571	613.478
3	Obaveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			11.563.321	10.571.805
5	Druge obaveze			37.861	39.524
6	Obaveze za PDV			0	0
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			0	0
8	Obaveze za porez na dobit			0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			514.200	472.626
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			12.940.014	11.769.291
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)			12.940.014	11.769.291

Direktorica je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2020. godine.

Direktorica: Suzana Sokolović-Begić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (direktna metoda)			
Naziv pravnog lica: Javna ustanova „Opća bolnica Konjic“			
Opis	IZNOS		
	Tekuća godina	Prethodna godina	
		0	0
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		0	0
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.310.616	4.262.916	
1 Prilivi od kupaca i primljeni avansi	367.484	319.095	
2 Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	4.943.132.	3.943.821	
3 Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	0	0	
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.448.460	4.496.773	
1 Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	975.657	893.895	
2 Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	4.300.095	3.467.727	
3 Odlivi iz osnova plaćenih kamata	815	1.417	
4 Odlivi iz osnova poreza i drugih dažbina	29.144	23.241	
5 Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	142.749	110.493	
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	0	0	
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	137.844	233.857	
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	0	0	
I. Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0	
II. Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0	
III. Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0	
IV. Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0	
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0	
I. Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	630.873	273.788	
1 Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	0	0	
2 Priliv iz osnova dugoročnih kredita	0	0	
3 Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	35.000	50.000	
4 Priliv iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	595.873	223.788	
II. Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	54.699	106.467	
1 Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	0	0	
2 Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	0	76.166	
3 Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	54.699	30.301	
4 Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	0	0	
5 Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	0	0	
6 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	0	0	
III. Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	576.174	167.321	
IV. Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	0	0	
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	5.941.489	4.536.704	
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	5.503.159	4.603.240	
F. NETO PRILIVI GOTOVINE	438.330	0	
G. NETO ODLIVI GOTOVINE	0	66.536	
H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	15.006	81.542	
I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0	
J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0	
K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (H + F + G + I + J)	453.336	15.006	

Direktorica je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2020. godine.

Direktorica: Suzana Sokolović-Begić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine
Naziv pravnog lica: Javna ustanova „Opća bolnica Konjic“

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. god.	2.000	4.797.070	0	0	(6.403.019)	(1.603.949)	0	(1.603.949)
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017, odnosno 1. 1. 2018. god. (1 ± 2 ± 3)	2.000	4.797.070	0	0	(6.403.019)	(1.603.949)	0	(1.603.949)
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	(62.761)	0	0	0	(62.761)	0	(62.761)
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(889.080)	(889.080)	0	(889.080)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	62.762	62.762	0	62.762
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.000	4.734.309	0	0	(7.229.337)	(2.493.028)	0	(2.493.028)
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (12 ± 13 ± 14)	2.000	4.734.309	0	0	(7.229.337)	(2.493.028)	0	(2.493.028)
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	(62.761)	0	0	0	(62.761)	0	(62.761)
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0

18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(1.436.206)	(1.436.206)		(1.436.206)
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	62.761	62.761	0	62.761
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2019. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	2.000	4.671.548	0	0	(8.602.782)	(3.929.234)	0	(3.929.234)

Direktorica je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 26. 2. 2020. godine.

Direktorica: Suzana Sokolović-Begić